

KURIER WILEŃSKI

ŚRODA
1
PAŹDZIERNIKA
2003 r.

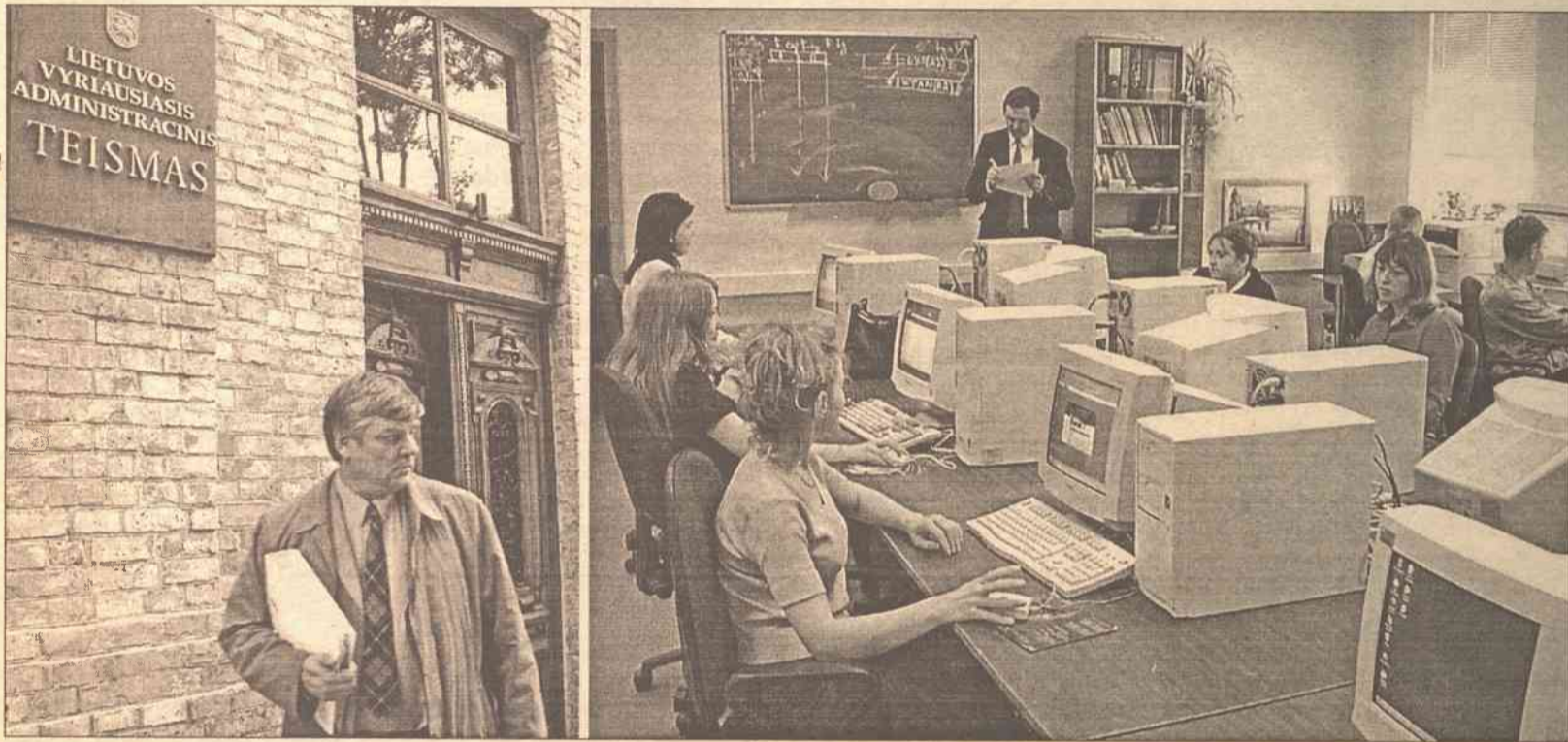
DZIENNIK POLSKI NA LITWIE. UKAZUJE SIĘ OD 1 LIPCA 1953 ROKU

Nr 189 (14736)

Cena 1 Lt (w tym 5% PVM)

Absolwenci Uniwersytetu w Białymstoku kontra litewskie Ministerstwo Oświaty i Nauki

Spór o dyplomy

Wiceminister Rimantas Vaitkus uważa, że spotkanie wiceministrów oświaty i nauki Litwy i Polski może rozstrzygnąć los absolwentów Białostockiego Uniwersytetu, którzy przedtem studiowali na Universitas Studiorum Polona Vilnensis
Fot. Marian Paluszkiwicz

7 października w Białymstoku odbędzie się spotkanie wiceministrów oświaty i nauki Litwy i Polski, na którym ma rozstrzygnąć się sprawa „życia i śmierci” dla kilkudziesięciu litewskich absolwentów Białostockiego Uniwersytetu, którzy przedtem studiowali na Universitas Studiorum Polona Vilnensis. Już drugi rok ci młodzi ludzie (około 30 osób) są w zawieszonym stanie, litewskie Mini-

sterstwo Oświaty i Nauki nie uznaje ich polskich dyplomów. Dzisiaj Najwyższy Sąd Administracyjny Litwy będzie rozpatrywał sprawę uznawania przez Ministerstwo Oświaty i Nauki Litwy dyplomu o ukończeniu studiów prawnych na Uniwersytecie Białostockim Natalii Stelmaczonok. Absolwentka Uniwersytetu w Białymstoku, która rozpoczęła zdobywanie wyższego wykształcenia (pierwsze trzy 3 lata studiów) na Univer-

sitas Studiorum Polona Vilnensis, potocznie nazywanym Polskim Uniwersytetem w Wilnie. Z dużym stopniem prawdopodobieństwa można przypuszczać, że ta sprawa zostanie odłożona na drugą połowę października, gdy będą wiadome wyniki białostockiego spotkania wiceministrów oświaty i nauki Litwy i Polski. Właśnie taka decyzja zapadła podczas wczorajszego posiedzenia Najwyższego Sądu Administracyjnego Litwy, gdy rozpatrywano podobną sprawę — Marka Zienkiewicza. „No cóż, jeśli sąd uzna te dyplomy, to niech sąd i dalej wydaje i zatwierdza dyplomy o ukończeniu wyższych studiów, oni przecież otrzymują większe wynagrodzenia niż my” — powiedział po zakończeniu wczorajszego posiedzenia Najwyższego Sądu Administracyjnego wiceminister oświaty i nauki Litwy Rimantas Vaitkus.

(Dokończenie na str. 2)

Po Wileńszczyźnie bliższej i dalszej

Punżany — wieś generalska

Grobowiec Konarzewskich
Fot. Jan Sienkiewicz

Są dwie wsie o nazwie Punżany (Punżionys): jedna po lewej stronie Wilii, między Świętnikami a Bujwidzami, druga na jej prawym brzegu, między Magunami a Balingródkiem.

Waleria Matulewiczowa, z tych Punżan święciańskich, twierdzi, że prawdziwa ich nazwa musi brzmieć Punżanki, ale Słownik Geograficzny tego nie potwierdza.

Bunkier na cmentarzu

W punżańskie strony wyruszyć sprowokowała wiadomość o odkrytym na cmentarzu koło Balingródka bunkrze z II wojny, w którym akowcy chowali broń. Informacja szła z Punżan do Podbrodzia, z Podbrodzia do Święcian i kiedy dotarła do Wilna, tą bronią była już ni mniej, ni więcej, tylko cała tankiet-

ka. Na miejscu rozmiary stały się skromniejsze: ckm i amunicja, ale i tego starczyło, by w październiku 1944 r. czterech miejscowych chłopców poszło za to na Syberię. — To była robota mojego brata, Józefa Maculewicza, z kolegami — opowiada pani Matulewiczowa. — We czwórkę tę broń zamurowali, ale jak przyszli Sowieci, to ich taki jeden z Balingródka wydał, wiem kto. Bunkier rozbili, broń zabrali, chłopców aresztowali. Był z Józefem Piotr Tryboki „Długi” i jeszcze dwóch. Brat zmarł w Uchcie. Zawsze po kościele zachodziłam na cmentarz, odwiedzałam to miejsce, wspominałam brata. Tego lata, w trakcie poszerzania cmentarza (jednego z nielicznych na Wileńszczyźnie, na którym są wyłącznie polskie nazwiska i napisy na nagrobkach) przy karczowaniu

sosen natrafiono na pusty loch. Później go znów zasypano, zostawiono na pamiątkę tylko trzy rosnące obok sosny. Drugi brat pani Walerii, Franciszek, też był na wojnie, w 1939 r., potem się ukrywał, w końcu poszedł do Berlinga. Sama pani Waleria, jako młoda jeszcze dziewczyna, prała bieliznę dla chłopców „Łupaszk”, pomagała im przy kuchni. — Cała nasza rodzina była Polsce bardzo oddana. I nikt nam nigdy za to nie podziękował, nie otrzymaliśmy żadnego, choćby i drobnego znaku wdzięczności, uwagi, pamięci. Już nie mówię o jakiejś tam zapomodzi... — mówi cicho Matulewiczowa. Na temat Punżan, Balingródka gromadzi od lat wycinki z gazet, w ogóle bardzo dużo czyta, nawet Sybillę. (Dokończenie na str. 3)

„Kurier Wileński”
można nabyć
we wszystkich
sklepach

W NUMERZE

Świat — 4

Strzelał na oślep

Serbski policjant zastrzelił wczoraj czterech swoich kolegów, a trzech poważnie ranił — poinformowała policja. Mordercę zatrzymano, nie jest znany motyw jego działania.

Praworządność — 5

Nielegalna inicjatywa DBP

Departament Bezpieczeństwa Państwowego (DBP) bezprawnie zamknął czeczeński portal internetowy „Kavkazcenter”.

Zdrowie — 6

Mali lekarze

Wielu z nas patrzy na nie z obrzydzeniem i po części ma rację. Pijawki, bo o nich mowa, potrafią czasem sprawić, delikatnie mówiąc, wiele kłopotów.

Sport — 9

Nie lubię kamer

Rozmowa z Agatą Wróbel, jedną z bohaterek „M2A”.

Sentencja

„Kto chce się wzbogacić za dzień, będzie wisiał za rok.”

LEONARDO DA VINCI

9 771 392 040004

Kalejdoskop aktualności

Paksas pozdrowił Adamkusa

Wczoraj przywódca państwa litewskiego pozdrowił eksprezidenta Valdas Adamkusa z okazji otrzymania pełnomocnictw ambasadora dobrej woli UNESCO ds. wiedzy społeczeństwa. Prezydent Paksas powiedział, że oznacza to wysoką ocenę i uznanie Litwy.

Zaszczytne miano ambasadora dobrej woli UNESCO na świecie posiada 36 osób. Zazwyczaj są to znani działacze kultury, sztuki i nauki, znani przywódcy, którzy ukończyli kadencję, jak też monarchowie. Ambasadorowie dobrej woli uczestniczą w różnych przedsięwzięciach UNESCO, patronują zleconej im przez organizację sferze działalności, propagują jej idee, mogą organizować różne akcje.

Państwo wypłaci 35 mln Lt za ziemię

W zatwierdzonym przez Sejm budżecie państwowym 2003 r. na rekompensaty za wykupywaną przez państwo ziemię przeznaczono 35 mln Lt, które zgodnie z ustalonym przez rząd trybem są wypłacane proporcjonalnie wszystkim figurującym w wykazach obywatelom.

Według danych Ministerstwa Rolnictwa, zgodnie z tym trybem inwalidom I grupy, osobom, potrzebującym operacji endoprotezowania, żołnierzom-ochotnikom walk niepodległościowych 1918-1920 r., uczestnikom ruchu oporu (rezystencji), więźniom politycznym, zesłańcom oraz kawalerom Orderu Krzyża Pogoni, którzy otrzymali to wyróżnienie do 15 czerwca 1940 r., w tym roku wypłacono około 3 proc. pozostałej do wypłacenia sumy, natomiast pozostałym obywatelom — 2 proc.

Zachęć studentów do kariery na Litwie

Pod koniec listopada po raz pierwszy na Litwie odbędzie się kiermasz kariery Uniwersytetu Wileńskiego. Około 50 znanych spółek i instytucji państwowych przedstawi się studentom tej wyższej uczelni i spróbuje zainteresować ich ofertami rynku pracy.

Kiermasz zainauguruje otwarcie Centrum Kariery w miasteczku akademickim Uniwersytetu Wileńskiego przy ul. Saulėtekio. Celem tego centrum jest zachęta najzdolniejszych studentów do robienia kariery na Litwie, nie zaś zarobkowania za granicą.

Bańka mydlana

Krańce pogłoski o tym, że Kristina Brazauskienė chce trafić do Sejmu, są tylko fantazją, nie mającą nic wspólnego z rzeczywistością, zapewnił wczoraj premier Algirdas Brazauskas.

Zakaz nagrody w postaci piwa

Od 1 października wchodzi w życie założenie ustawy o kontroli alkoholu, zabraniające wykorzystanie piwa i win musujących jako nagród podczas loterii, konkursów, gier.

Dotychczasowe akty prawne zabraniały tylko używania napojów alkoholowych jako nagród dla osób w wieku poniżej 18 lat. Nowelizacja ustawy w Sejmie zaaprobowano jeszcze na początku lipca, ale jej wejście w życie odroczone do 1 października, aby spółki browarnicze mogły zakończyć trwające akcje. Bez ustalenia okresu przejściowego przedsiębiorstwa poniosłyby straty finansowe. Z powodu chłodnego lata oraz ograniczenia akcji z rozdawaniem piwa w postaci nagród, w ciągu 8 miesięcy br. sprzedaż piwa na rynku wewnętrznym zmniejszyła się o 8,4 proc. — do 16,7 mln dekalitrów.

O 7,9 proc. mniej obcokrajowców

W ciągu 8 miesięcy br. Litwę odwiedziło 2,571 mln obcokrajowców — w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, w naszym kraju było o 7,9 proc. mniej gości zagranicznych.

W styczniu-sierpniu br. Litwa najwięcej gości miała z sąsiednich krajów: Lotwy (28 proc.), Rosji (25 proc.), Białorusi (14 proc.), Polski (10 proc.). W sierpniu tego roku, w porównaniu z sierpniem roku ubiegłego, liczba gości zagranicznych zmniejszyła się o 8,3 proc., a najbardziej z Rosji — 43,4 proc. W ciągu 8 miesięcy br. za granicę wyjeżdżało 2,409 mln mieszkańców Litwy — czyli o 1,8 proc. mniej w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego. (ELTA)

KURIER
WILEŃSKIAdres redakcji
Birbinių g. 4a, 2030 Vilnius,
Lietuvos Respublika, tel./fax 260 84 44

ISSN 1392-0405

Zespół i współpracownicy

Aleksander Borowik — redaktor naczelny (tel. 260 84 44, e-mail: redaktor@kurierwileński.lt).

Krystyna Adamowicz — zastępca redaktora naczelnego, Helena Gładkowska — stolica, Danuta Kamilewicz — "Pocopolek", Paweł Kobak, Stanisław Tarasiewicz — polityka, Jan Sienkiewicz — społeczeństwo, Irena Mikulewicz — Samo życie, Robert Mickiewicz — praworządność, Walenty Dunowski — sport, Edyta Szalkowska — zdrowie, Andrzej Pukszo — kultura, Julitta Tryk — gospodarka, Małgorzata Kozicz — strona młodzieżowa, Marian Paluszkiwicz — fotoreporter, Jadwiga Podmostko — korespondent na rej. wileński, Piotr Ryngiewicz — korespondent na rej. solecznicki, Alina Sobolewska — korespondent na rej. trocki (tel. 260 84 46).

Wanda Zajęczkowska, Zygmunt Zdanowicz — sekretarze odpowiedzialni, Marian Sipowicz — zastępca sekretarzy odpowiedzialnych, Walerian Butkiewicz, Roman Ostrouch, Lucja Stankevičiūtė — łamanie komputerowe (tel. 260 84 47, e-mail: sekret@kurierwileński.lt).

Zbigniew Markowicz — promocja (tel. 260 84 44), Dariusz Guszczka — reklama (tel. 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwileński.lt), Weronika Wojsznis — kolportaż-prenumerata (tel. 260 84 44, e-mail: kolport@kurierwileński.lt).

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane z opinii redakcji. Sekretarz odpowiedzialny Wanda Zajęczkowska

Wydawca VS J "Vilnijos žodis". Dyrektor spółki Roman Baranowski (tel. 260 84 44). Druk UAB "KLION"
Wsparcie finansowe — Senat RP i Fundacja "Pomoc Polakom na Wschodzie"

„Susisiekimo paslaugos” z myślą o niepełnosprawnych

Wilno — jako trzecie w Europie

Dotychczas tylko dwa miasta Europy — Praga i Madryt — mogły się poszczycić taką innowacją dla ludzi z wadami wzroku. A mianowicie, specjalnymi pilotami, które pomagają niewidomym samym „zobaczyć”, jaki trolejbus czy autobus nadjechał i jaką trasą pojedzie dalej. Dzięki temu mogą podróżować bez pomocy innych.

Wczoraj do tych miast przymierzać się zaczęło Wilno. Na stołecznym przystanku „Naugarduko” zostało zademonstrowane w trybie eksperymentu specjalne urządzenie — miniaturowy pilot — w kształcie telefonu komórkowego, z jednym jedynym guzikiem-przyciskiem.

Kiedy przycisk się naciśnie, to dzięki wmontowanemu przy drzwiach pojazdu głośnikowi niewidomy słyszy, jakiej jest relacji, na jakim znajduje się przystanku i jaką dalszą trasą ten pojazd pojedzie.

To, że taka pomoc jest potrzebna ludziom z wadami wzroku, jest oczywiste. W samym tylko Wilnie jest ponad 800 takich osób. Jeżeli do tego doda się rejon wileński, to liczba ta zwiększy się prawie dwukrotnie. Natomiast w całej Litwie ludzi z wadami

wzroku jest ponad 8 tysięcy. Si „Susisiekimo paslaugos” właśnie zajęło się zagadnieniem, jak ulżyć takim ludziom w poruszaniu się po mieście, korzystaniu z transportu miejskiego. Wczoraj zademonstrowano najnowsze urządzenie — pilot, który ma ułatwić ludziom z wadami wzroku korzystanie z transportu.

Nowość ta zgromadziła na wyżej wymienionym przystanku sporą grupę ludzi z wadami wzroku, którzy z ogromną ciekawością odebrali tę nowość, a po wypróbowaniu pilotu, wszyscy byli zgodni, że bardzo przydałby się w ich życiu codziennym. Zebranych interesowało wiele pytań: cena urządzenia, kiedy będzie do nabycia i czy na pewno będzie działało przy wsiadaniu do każdego środka transportu.

Dyrektor „Susisiekimo paslaugos” Vaidotas Antanavičius m. in. powiedział: „Nie jest to novum, jeżeli chodzi o skalę europejską, gdyż podobne urządzenia mają już niewidomi w Pradze i Madrycie. My dopiero przystępujemy do tej bardzo ważnej sprawy. W ramach eksperymentu demonstrujemy urządzenie — pilot, który m. in. wykonany został u nas przez osobę pry-

watną. Niestety, w tym roku na produkcję takich pilotów na pewno pieniędzy nie znajdziemy, ale w przyszłym wystąpimy z wnioskiem do samorządu i rządu, by tę sprawę załatwić. Ile będzie kosztował pilot? Na razie nie wiemy, ale mniej więcej w granicy 15-20 litów. Uważamy, że wszyscy potrzebujący powinni go otrzymać bezpłatnie. Ścisłe współpracujemy ze Stowarzyszeniem Adaptacji Ludzi Niepełnosprawnych do Życia. Dzięki takim kontaktom przystosowaliśmy niskopodłogowe autobusy dla potrzeb ludzi poruszających się w wózkach inwalidzkich. Dzięki temu bez stronnej pomocy mogą oni wjechać do autobusu, a tym samym korzystać z transportu miejskiego. Teraz chcemy choć trochę ulżyć życie niewidomym”.

Czuło się wczoraj jednak nutę goryczy, kiedy ludzie z wadami wzroku mówili o zwykłej pomocy ludzkiej, z której muszą korzystać co chwile. Niestety, wilnianie nie wszyscy i nie zawsze są przyjaźnie nastawieni wobec niepełnosprawnych. Wielu nie widzi (!?) lub nie chce widzieć, że ktoś obok potrzebuje wyciągnięcia przyjaznej dłoni.

Helena Gładkowska

Ratusz upiększyły tysiące papierowych żurawi

Nadzieja na wyzdrowienie

Wczoraj stołeczny Ratusz upiększyła kompozycja z ponad 20 tys. papierowych żurawi, wykonanych wg japońskiej techniki origami. Jest to końcowy akcent akcji „Nie rozstawaj się z marzeniem”. W ten sposób obchodzone uznawany na całym świecie dzień walki przeciwko nowotworowi piersi.

Trwającą prawie dwa miesiące akcją „Nie rozstawaj się z marzeniem” zorganizowała sieć sklepów „Drogas”, w ten sposób dołączając

do projektu prewencji raka piersi „Nie zwlekaj!”.

„Żurawie wykonane przez ludzi w różnym wieku i o różnym losie łączy wspólna idea — życzenie kobietom zdrowia oraz długowieczności. Aktywny udział ludzi w akcji dowodzi, że nie jesteśmy obojętni w stosunku do otaczających nas osób” — powiedziała Auksė Patumienė, dyrektor sieci „Drogas”.

Składanki papierowe wykonywali zarówno merowie różnych miast Litwy, jak i wychowankowie

przedszkoli. Najbardziej wszystkich zaskoczyli osiemnastoletnia mieszkanka Rakiszek, która wykonała aż 2 tys. żurawi oraz wilnianin, autor miniaturowego ptaka, mniejszego od główki zapalki. Zarówno najmniejszy żuraw jak i zdobiona fasadę Ratusza kompozycja zostaną wciągnięte do Księgi Rekordów Litwy.

Akcja „Nie rozstawaj się z marzeniem” przez ponad miesiąc odbywała się w największych miastach naszego kraju.

Opr. Edyta Szalkowska

Absolwenci Uniwersytetu w Białymstoku kontra litewskie Ministerstwo Oświaty i Nauki

Spór o dyplomy

(Dokończenie ze str. 1)

Sprawa wylądowała w Najwyższym Sądzie Administracyjnym po tym, jak Marek Zienkiewicz i Natalija Stelmaczonok wygrali ją w wileńskim Sądzie Okręgowym. Rodzime Ministerstwo Oświaty i Nauki jednak nie dało młodym prawnikom za wygrane i złożyło apelację w sądzie wyższej instancji.

— Czy chcielibyście, aby was leczył lekarz, któremu dyplom wydano w jakieś podziemnej psiej budce, czy aby wasze dzieci uczył nauczyciel z podobnym wykształceniem? — odpowiedział wiceminister oświaty i nauki Rimantas Vaitkus pytaniem na pytanie: dlaczego ministerstwo nie chce uznawać dyplomów Zienkiewicza i Stelmaczonok. Wiceminister jest przewodniczącym Komisji Apelacyjnej, która rozpatruje skargi absolwentów zagranicznych uczelni, którym nie uznano ich dyplomów.

Skargi Zienkiewicza i Stelmaczonok o nieuznanie ich polskich dyplomów właśnie trafiły do Komisji, której prezesem jest wiceminister

Vaitkus. Decyzja Komisji była negatywna, więc młodzi ludzie z prawniczym wykształceniem nie wymyślili nic innego, jak zaskarżyć Ministerstwo Oświaty i Nauki w sądzie. Sprawa trwa już drugi rok. „To jest nienormalne. Ludzie już drugi rok nie mogą znaleźć odpowiedniej do swego wykształcenia pracy. Oni przecież mają takie same wykształcenie, jak i ja. Taka sytuacja to łamanie praw człowieka” — powiedziała „Kurierowi” po zakończeniu wczorajszego procesu adwokat Marka Zienkiewicza i Natalii Stelmaczonok — Diana Gumbavičiūtė.

Rimantas Vaitkus z kolei motywował swą upartą pozycję tym, że w ostatnich latach na Litwie jak grzyby po deszczu rosną nielegalne wyższe uczelnie, których jedynym celem jest zbieranie pieniędzy. „To taki sam czarny biznes jak i handel narkotykami czy prostytutką. Oni po prostu oszukują młodych ludzi i ich rodziców” — uważa wiceminister. Największym zarzutem Ministerstwa Oświaty i Nauki do absolwentów białostockiej uczelni jest

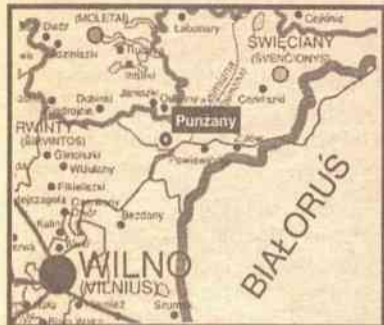
okres ich studiów w Wilnie. Universitas Studiorum Polona Vilnensis nie ma licencji wyższej uczelni, więc wszystkie przedmioty wykładane tu nie mogą być zaliczone prez ministerstwo.

— Ale w ich dyplomach nie ma żadnych „wileńskich stopni”. Oni mają najprawdziwsze dyplomy Białostockiego Uniwersytetu. Moim zdaniem, to jest po prostu czyjaś zła wola — uważa rektor Universitas Studiorum Polona Vilnensis, prof. dr hab. Romuald Brazis. Wszyscy uczestnicy tego konfliktu są zgodni co do tego, że aby pokojowo rozstrzygnąć sprawę, potrzebna jest decyzja Uniwersytetu w Białymstoku o przyjęciu na siebie odpowiedzialności za „wileński okres” swych absolwentów. „To będzie dziwnie wyglądało, jeżeli na Litwie nie zostaną uznane moje studia wyższe” — mówi Natalija Stelmaczonok, doktorantka Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. Doktor prawa ze średnim wykształceniem rzeczywiście byłoby precedensem.

Robert Mickiewicz

Po Wileńszczyźnie bliższej i dalszej

Punżany — wieś generalska

Słownik Geograficzny (1888): Wieś i dobra, powiat święciański, gmina Kimmeliszki, okręg wiejski Bojarele, o 11 wiorst od gminy; folwark ma jeden dom, 17 mieszkańców katolików, młyn wodny, wieś zaś 6 domów i 47 mieszkańców katolików (w 1864 r. 36 dusz rewizyjnych); własność Kwintów

(Dokończenie ze str. 1)

— Wszystko się spełnia, dokładnie, jak było opisane. A jak na ziemię spadnie siarka — to będzie koniec świata. Jednego tylko chciałabym: dożyć i ten koniec świata na własne oczy obejrzeć.

Generał nadomnik

Daniel Konarzewski (1871-1935), pułkownik rosyjskiej gwardii, później, od 1921 r., dowódca Grupy Operacyjnej Wojsk Litwy Środkowej, dalej dowódca Okręgu Korpusu III Grodno, dowódca Okręgu I Warszawa, pierwszy wice-minister Spraw Wojskowych i szef Administracji Armii, od 1919 r. generał brygady, od 1923 r. generał dywizji — przyszedł do Punżan „na dom” (akcent na „na”), jak się u nas mówi. Czyli wzenił się w majątek Kwintów, biorąc Wincentę Kwintówną za żonę. Mieli troje dzieci: Halinę, Grzesia i Marysię, zwaną w domu Murcją.

Słynął generał na całą okolice jako hojny pan. Grosza nie skąpił, zarobić dawał, ale i srogi był też. Może nie tyle on, co poprzez niego generałowa... Starczyło raz, że Aniela Olszewska, pasażka u generała krowy, opasała go wieńcem w dożynki, a już wyrok: w 24 godziny ma się wynieść z majątku! Wyjechała, żyła długo, zmarła tej wiosny w Warszawie.

Halina Łaskiewiczowa

Generalowa Wincenta Konarzewska

Kiedy generał zmarł, wieziono go na cmentarz w Balingródku na armatniej lawecie. Łaskiewicz, jego zięć, mąż Haliny, wybudował w Punżanach kaplicę grobową i przeniósł do niej prochy generała; taka była jego wola, chciał w swojej ziemi leżeć. Nie zaznał jednak przez długi czas spokoju: miejscowe wyrzutki nie raz wywlekały szczątki generała i jego bliskich z grobowca, bezczęścili grób.

Lucja Majewska, starosta z Magun, jest przekonana:

— Jest kara Boska na świętokradców. Kilku z tych, którzy do grobowca się włamywali i generałowi z rodziną wieczne odpoczywanie zakłócali, już nie żyje, pomarli tragicznie w młodym wieku, jeden jeszcze żyje, ale sam o śmierć się modli, inwalida całkowity.

I jeszcze się bardzo pani starosta dziwi:

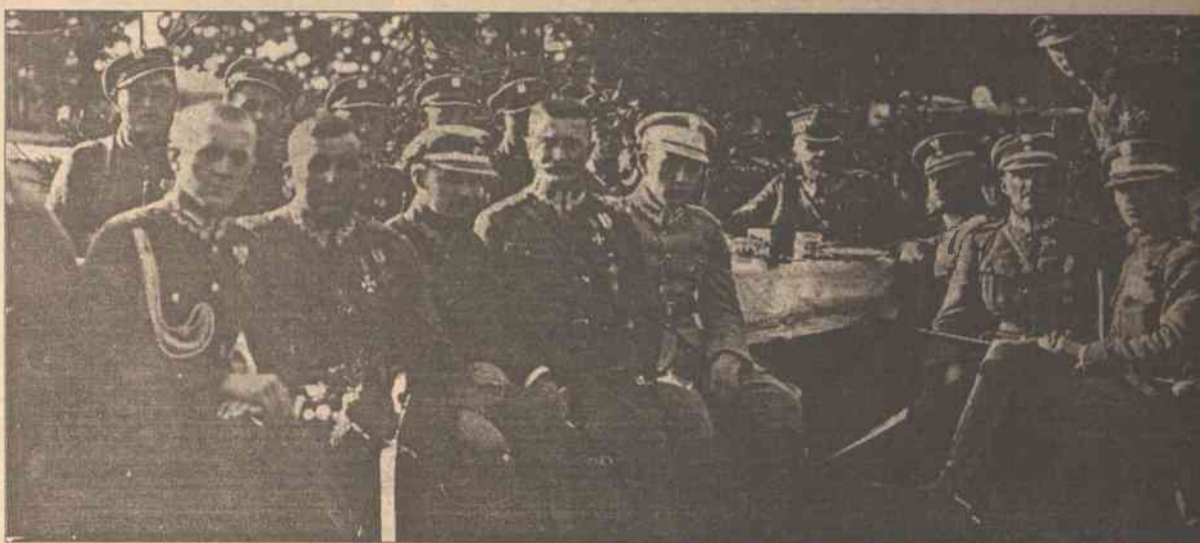
— Dlaczego tu tak pusto, choćby w Dzień Wojska Polskiego, na 11 listopada? Nikogo z polskiej ambasady, z konsulatu, z naszych ważnych wileńskich organizacji. Toż był generał jakiś czas pierwszy po Piłsudskim, a teraz nikt o nim nie pamięta. Porządkujemy kaplicę jak możemy, trawę wykaszamy, ale budowla wymaga gruntownego remontu. Może pan Przewoźnik zechciałby tym się zająć, nam dopomóc?

Haliny losy zesłańcze

Kiedy przyszli Sowieci, majątek rozparcelowali. Łaskiewicz, mąż Haliny, wyjechał do Polski, ona została tu. Ukrywała się po ludziach, Sowieci ją tropili. Uciekła na Białoruś i tam ją dopadli. Aresztowali, zesłali na Syberię. Romualda Kule-

Waleria Matulewiczowa historię okolic ma nie tylko w pamięci, ale i w dokumentach

Generał Konarzewski (piąty od prawej) w gronie wojskowych

szo, z domu Butowiczówna, pokazuje list, jaki Halina napisała do jej ojca, Józefa:

„Józefie Sylwestrowiczu!

Przekazuję pozdrowienia z dalekiej Syberii. Jestem od was o 16 tysięcy kilometrów. Mieszkam nad Morzem Japońskim. Wieźli mnie etapem dwa miesiące. Rok żyłam na punktach tranzytowych. Straciłam wszelką łączność z kimkolwiek ze znajomych. Od męża i syna miałam wiadomość rok temu”. I dalej prośba o przekazanie jej adresu przez zaufanych ludzi mężowi. Zgięty w trójkąt arkusik papieru do pakowania. „Buchta Nachodka, Primorski kraj”.

A jednak Halina przeżyła zesłanie. Wróciła do Polski, do rodziny. Zmarła kilka lat temu. Pani Romualda ma jedno z ostatnich zdjęć Haliny, z synem, już „niewistnej” (czyli ociemniałej, po utracie wzroku — kolejne piękne słowo, miejscowa perełka, jaka się tu zachowała). Syn Andrzej w ostatnich latach do Punżan kilka razy przyjeżdżał.

Pani Romualda jest od zeszłego roku na emeryturze. Przedtem całych 46 lat pracowała w oświacie. Bez jej udziału nie obchodziły się żadne wybory, kiedy trzeba było głosować „na naszych”. Śpiewała w zespole. Również jej refleksja zaprawiona jest goryczą: nie ma dziś tej uwagi, tego szacunku do nauczyciela, w ogóle do prostego człowieka. Władze sobie, ludzi sobie. Nikt tu nie zagłada, nie odwiedzi, o życie nie popyta. Kapitalizm w gospodarce, kapitalizm w duszach rządzących. Każdy swojego pilnuje. I „nasi”, i nie nasi...

Murcia

Murcia od lat dziecięcych była odludkiem. Ciągłe zamyśloną, stroniącą od otoczenia, wspólnych zabaw, nie lubiła towarzystwa rówieśników. Wyrosła na piękną pannę. Ludzie nie mogli się nadziwować, jak jechała konno, w damskim siodle, w stroju jeździeckim — cóż to był za widok!

Kiedy do Balingródku dano młodego księdza, Józefa Króla, znalazła sobie wdzięcznego słuchacza do zwierzeń, sędziego do rozstrzygnięcia wątpliwości, rozmówcę do dyskusji, do rozmów mądrych, nie takich, jakie rówieśnice wiodły z kawalerami. Czy szacunek i sympatia do pokrewnej duszy przerodziły się w sercu w coś większego a zakazanego? Czy lekcje angielskiego, po naukę którego jeździła wieczorami do księdza Józefa, stały się wygodnym pretekstem, by go częściej widywać? Któż to wie... Służące, jak to służące, strzegiły po kryjomu języki obgadując panienkę, że się w przystojnym duszpasterzu bez pamięci zakochała, pomiędzy ludźmi też różnie mówiono. Nie będziemy dociekali tajemnicy, bo ją Murcja ze sobą do grobu zabrała. Strzelając sobie w skroń z rewolweru we własnym pokoju. Została pochowana razem z rodzicami w punżańskiej kaplicy. Ksiądz, który ją chował, został wkrótce po pogrzebie przeniesiony w inne miejsce.

Pani Matulewiczowa wyciąga kolejny wycinek, chyba to „Tygodnik Powszechny”, tytułu ani daty nie ma: „Zmarł w Filadelfii w wieku 85 lat kardynał Józef Król. Od 1961 do 1988 roku był pasterzem ponad miliona wiernych”...

Cudowna sosna przydrożna

Przy drodze z Punżan do Balingródku stoi potężna, na oko ze 150 lat licząca sosna, a na niej krzyż. Sosna słynie cudami. Co jednak było pierwiej — cuda czy krzyż — próżno dociekać.

Według jednych, podczas sowieckiej oblawy ukryć się miał za sosną jeden z akowców, bo go głos Matki Boskiej w to miejsce zawołał. Koledzy poginęli, on ocalał. Inni bożą się, że był to nie akowiec, lecz właśnie Halina Łaskiewiczowa i to

Murcja była dziewczyną piękną, ale lubiła samotność

jej Matka Boża kazała się za tym drzewem schronić przed ścigającymi ją sowieckimi partyzantami.

Waleria Matulewiczowa jest sceptyczna:

— Żadnych cudów tu nie było. Po prostu Murcja bardzo tę sosnę lubiła i właśnie z tego powodu, kiedy wszystkie drzewa obok pilowano, sosnę zostawiono.

Dziś wisi na sośnie krzyż, a pod nią stoją znicze i leżą kwiaty. Może po Murci, może po Halinie, a może po partyzancie, po kolegach jego, o których i Polska, i Polacy zapomnieli. A może po wszystkich naraz. Trzeba mieć nadzieję, że słuszne jest powiedzenie: póki ktoś jeden pamięta, pamięć nie umiera. Może i inni wspomną?

Jan Sienkiewicz
Fot. i repr. autor

Przydrożna sosna, cudami słynąca

Polska

Kwaśniewski w Hiszpanii

Stanowiska Polski i Hiszpanii są identyczne: rozumiemy konieczność utrzymania zapisów nicejskich i wprowadzenia odwołania do tradycji chrześcijańskiej w przyszłej unijnej konstytucji — oświadczyli wczoraj prezydent RP Aleksander Kwaśniewski i premier Hiszpanii Jose Maria Aznar.

„Zadeklarowaliśmy pełną determinację w obronie tych stanowisk w czasie konferencji międzyrządowej” — powiedział Kwaśniewski na konferencji prasowej po spotkaniu z Aznarem w Madrycie. Konferencja międzyrządowa, która opracuje Traktat Konstytucyjny UE rozpoczyna się 4 października w Rzymie.

Strajk taksówkarzy w Warszawie

Około 7-8 tys. taksówek przyjechało wczoraj do Warszawy ze wszystkich województw w Polsce — szacuje szef Ogólnopolskiego Komitetu Protestacyjnego Taksówkarzy i Transportowców Artur Oporski.

„My zgłosiliśmy 2 tys. kierowców. To, co zrobi reszta środowiska, nie jest pod naszą kontrolą” — oświadczył. Dodał, że zgodnie z dyrektywami Ogólnopolskiego Komitetu, ustanowionymi trzy tygodnie temu w Toruniu, taksówkarze będą protestować do skutku. Chodzi o obowiązek wprowadzenia w taksówkach kas fiskalnych od 1 stycznia 2004 r. Taksówki blokowały praktycznie całe centrum Warszawy oraz niektóre mosty.

Wniosek prokuratury

Wniosek o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej wiceministra spraw wewnętrznych i administracji Zbigniewa Sobotki złożyła na ręce ministra sprawiedliwości Prokuratura Okręgowa w Kielcach — poinformował wczoraj zastępca prokuratora okręgowego Janusz Bors.

Adresowany do marszałka Sejmu Marka Borowskiego wniosek został skierowany do Ministerstwa Sprawiedliwości w poniedziałek późnym wieczorem i wczoraj trafił na biurko ministra. Prokurator Bors odmówił odpowiedzi na pytanie, jakie zarzuty prokuratura chce postawić Sobotce.

Urban oskarżony o znieważenie papieża

Redaktor naczelny „Nie” Jerzy Urban został oskarżony o znieważenie papieża Jana Pawła II jako głowy państwa watykańskiego, za co grozi mu do 3 lat więzienia.

W artykule w „Nie” z sierpnia 2002 r., opublikowanym tuż przed przyjazdem papieża do Polski, Urban nazwał go „dziaduniem Karolem Wojtyłą”. Sugerował, by katolicy zwrócili się Jana Pawła II z apelem: „Kochany staruszu! Połóż się do łóżka. (...) Poćpaj kawioru, pocmoktaj melbę. (...) Podłub sobie w nosie albo między palcami u nóg, co tam lubisz. Nie rób z siebie widowiska zgroy (...). Wyrzuć te starce środki dopingowe (...)”. Wczoraj Prokuratura Okręgowa w Warszawie wysłała do stołecznego sądu akt oskarżenia wobec Urbana.

USA nakreśliła w rezolucji ONZ „horyzont polityczny” dla Iraku

Nadzieja na pokój

W nowym projekcie rezolucji ONZ na temat Iraku Stany Zjednoczone nakreśliły kolejne etapy prowadzące do oddania Irakijczykom suwerennej władzy nad krajem i przyznającą większą rolę Narodom Zjednoczonym — zakomunikowała administracja USA.

Rezolucja, o której sekretarz stanu Colin Powell powiedział w niedzielę, że będzie gotowa za kilka dni, uwzględni krytyczne uwagi Europejczyków, iż poprzedni projekt zbyt ogólnikowo mówił o tym, kiedy i w jakich okolicznościach Irakijczycy mogą zastąpić amerykańsko-brytyjskie władze okupacyjne.

Rzecznik Departamentu Stanu Richard Boucher powiedział, że Waszyngton chciałby, aby Rada Bezpieczeństwa ONZ uchwaliła nową rezolucję przed międzynarodową konferencją darczyńców Iraku, która ma się rozpocząć 23 października w Madrycie.

Pierwotny projekt

Pierwotny projekt rezolucji, rozpowszechniony przez USA na początku września, przewidywał, że terminy opracowania nowej konstytucji i rozpisania demokratycznych wyborów ogłosi tymczasowa iracka Rada Zarządzająca. Jednak Stany Zjednoczone zrezygnowały z poddania rezolucji pod głosowanie, bo Francja, Niemcy i Rosja uznały, iż daje ona za mało władzy Irakijczykom i przyznaje Organizacji Narodów Zjednoczonych zbyt skromną rolę w transformacji Iraku.

Boucher oświadczył: „Pragniemy uwzględnić w jakiś sposób życzenie innych rządów, aby zaistniało po-

Zrujnowany wojną Irak cierpi na głód. Najgorzej jest dla bezbronnych dzieci

Fot. EPA-ELTA

czucie... ruchu i posuwania się naprzód ku politycznemu horyzontowi, i w tym celu poczynimy odpowiednie zmiany”. Inny urzędnik administracji, który chciał pozostać anonimowy, powiedział: „Staramy się użyć sformułowań, które nie byłyby zbyt szczegółowe, ale wspominałyby o konstytucji i o wyborach i określały sposób udziału ONZ w tych przedsięwzięciach. Jest to reakcja na uwagi poczynione przez Francuzów”.

Dla Waszyngtonu celem rezolucji jest przekonanie innych rządów, że powinny wziąć na siebie część ciężaru transformacji i stabilizacji Iraku. Amerykanie chcą od społeczności międzynarodowej kontyngentów wojskowych i pieniędzy na odbudowę. Odzew jest na razie nikły.

Spośród około 155 tysięcy obcych żołnierzy w Iraku, ogromną większość, bo około 140 tysięcy stanowią Amerykanie i Brytyjczycy.

Podczas gdy prezydent George W. Bush poprosił Kongres USA o 20,3 mld dolarów na odbudowę Iraku, około 70 krajów zaoferowało dotychczas na ten cel łącznie 1,5 mld dolarów. Egipski minister spraw zagranicznych Ahmed Maher, który w poniedziałek rozmawiał w nowojorskiej siedzibie ONZ z szefem dyplomacji rosyjskiej Igorem Iwanowem, powiedział reporterom, że wszyscy zgadzają się, iż stanowisko USA uległo „ewolucji”.

Warunki Paryża

Maher oświadczył, że zgoda Powella na przyznanie ONZ większej roli w Iraku i na ustalenie orientacyjnych terminów przejścia władzy przez Irakijczyków jest „nowym, pożądanym wydarzeniem”. Jednak francuski minister spraw zagranicznych Dominique de Villepin powiedział w niedzielę, że poparcie Paryża

dla rezolucji zależy od tego, czy będzie ona zawierać dokładny terminarz, przewidujący sześć do dziewięć miesięcy na przekazanie Irakowi pełni suwerennej władzy.

Pomogły ślady krwi

Wojska amerykańskie zastrzeliły jednego i raniły czterech Irakijczyków, którzy zaatakowali patrol sił USA ogniem z granatników rakietowych — podała wczoraj rzeczniczka wojsk USA. Major Josslyn Aberle poinformowała, że nie było ofiar wśród żołnierzy amerykańskich podczas starć, do jakich doszło w okolicach miasta Samarra, ok. 100 km na północ od Bagdadu: Żołnierze aresztowali 11 Irakijczyków, w tym czterech rannych.

Aberle wyjaśniła, że do domu, w którym ukrywali się iraccy fedajini, żołnierze dotarli po śladach krwi uciekających napastników.

Premier Czechenii wraca do Groznego

Popow będzie w pracy

Hospitalizowany w Moskwie prokremlowski premier Czechenii Anatolij Popow odleciał wczoraj do Groznego i dziś wróci do pracy — podała agencja Interfax, powołując się na przedstawicielstwo Czechenii w Kremlu.

Przedstawiciele gabinetu Popowa powiedzieli z kolei, że na dzisiaj wyznaczili już premierowi pierwsze spotkanie.

Tymczasem wcześniej we wtorek ze szpitala, w którym przebywał Popow, dotarły informacje, że jego stan zdrowia uległ w nocy znacznemu pogorszeniu i że jego choroba — ostre i nagłe zatrucie pokarmowe — to efekt trucizny.

„Nie ma żadnych wątpliwości, że to otrucie. Potwierdzają to zarówno lekarze w Moskwie, tak jak wcześniej potwierdzili lekarze w Czechenii” — powiedział członek ochrony Popowa.

Do tajemniczej choroby premiera doszło na tydzień przed organizowanymi przez Moskwę wyborami prezydenta republiki. Ich faworytem jest obecny szef promoskiewskiej administracji Achmad Kadyrow, szczególnie po tym, jak w podejranych okolicznościach

z wyborów wycofało się bądź zostało skreślonych z list kandydatów jego trzech najpoważniejszych rywali.

Sam Popow, technokrata, który Czechenią zajmuje się zaledwie od dwóch lat i który sam nie jest związany z tą północnokaukaską republiką, nie kandyduje w wyborach.

43-letni premier został wyznaczony na szefa promoskiewskiego rządu 10 lutego, po dymisji skonfliktowanego z Kadyrowem Michailem Babiczem.

Popow, urodzony w obwodzie wołgogradzkim ekonomista, to były członek władz banku Menatep (właściciela koncernu naftowego Jukos) i państwowego przedsiębiorstwa eksportującego broń Rosoboroneksport. Zajmował także drugoplanowe funkcje we władzach Moskwy i obwodu wołgogradzkiego.

Do promoskiewskiej administracji Czechenii Popow trafił w maju 2001 r., kiedy to powierzono mu kierowanie państwową Dyрекcją ds. Prac Budowlano-Rekonstrukcyjnych republiki. Zanim został premierem, był też od sierpnia 2002 roku szefem komisji ds. odbudowy Czechenii.

Policjant zabił czterech kolegów

Strzelał na oślep

Serbski policjant zastrzelił wczoraj czterech swoich kolegów, a trzech poważnie ranił — poinformowała policja. Mordercę zatrzymano, nie jest znany motyw jego działania.

Do tragedii doszło w siedzibie jednego z urzędów bezpieczeństwa w Niszu (200 km na południe od Belgradu), gdzie pracował desperat, a którego zidentyfikowano jako Vladimira Rovczanina. „Najpierw wybrał sobie cele, a innym kazał uciekać. Później zaczął strzelać na oślep” — powiedział zastępca szefa policji w Niszu, Goran Barun.

Większość policjantów w Niszu

pochodzi z Kosowa, skąd siły serbskie musiały się wycofać w 1999 roku po kilkumiesięcznych nalotach NATO. Zarówno ofiary Rovczanina, jak i on sam, również pochodzili z Kosowa i mieli brać udział w walkach z Albańczykami pod koniec lat 90. Minister spraw wewnętrznych Serbii Dusan Mihajlović określił incydent w Niszu jako „okropną tragedię”. „To powinno być ostrzeżeniem dla nas wszystkich jako społeczeństwa, że mamy do czynienia z syndromem wietnamskim i że ludzie, którzy uczestniczyli w walkach w Kosowie, mogą popełniać tak niewyobrażalne zbrodnie”.

Amerykański żołnierz zginął w Afganistanie

Atak talibańskich rebeliantów

Jeden żołnierz amerykański zginął, a dwóch zostało rannych w poniedziałek podczas starć w południowo-wschodnim Afganistanie — podała wczoraj rzeczniczka prasowa sił USA w bazie Bagram pod Kabulem.

Płk Rodney Davis poinformował dziennikarzy w bazie lotniczej

Bagram, siedzibie dowództwa koalicji międzynarodowej w Afganistanie, że w trakcie wymiany ognia w pobliżu bazy Shkin we wschodniej prowincji Paktika zginęli też dwaj napastnicy.

Baza Shkin jest często celem ostrzału ze strony talibańskich rebeliantów.

Skazani nie otrzymali narkotyków, telefonów i alkoholu

Czujność funkcjonariuszy

Funkcjonariusze 2-ego poprawczaka w Prawieniszkach oraz w Olicie podczas weekendu przejęli całą kolekcję przeznaczonych dla więźniów zakazanych przedmiotów — cztery telefony komórkowe, znaczną ilość narkotyków i substancji psychotropowych oraz 2 litry alkoholu.

Jak informuje Departament Penitencjarny, 28 września kilka minut po północy nadzorca, pełniący dyżur na wieży strażniczej 2-ego poprawczaka w Prawieniszkach zauważył, że przez ogrodzenie przetrzucono kilka przedmiotów. Poinformował o tym innych funkcjonariuszy.

Przybyli na miejsce incyduentu funkcjonariusze ochrony i nadzoru w strefie zakazanej obok szóstego posterunku między ogrodzeniem ochronnym i podstawowym znaleźli trzy plastikowe półlitrowe butelki, okryte taśmą samoprzylepną. W jednej z nich znaleziono telefon komórkowy „Nokia” z urządzeniem do ładowania, w drugiej — telefon „Nokia” i akumulator, w trzeciej — 200 tabletek „Metandrostelonu”, 100 białych tabletek oraz zakasany woreczek polietylenowy z zawarto-

Fot. ELTA

ścią około 10 g białego proszku. Steroidy, a w tym tak zwany „metan” — doskonale znany sportowcom „Metandrostenolon” — należą do przedmiotów, których posiadanie jest zabronione skazanym. Przyuszczalnie 100 białych tabletek — to syntetyczny narkotyk „Ecstasy” a proszek — to amfetamina.

Funkcjonariusze służby wewnętrznej poprawczaka rozpoczęli dochodzenie wstępne z powodu nielegalnego dysponowania narko-

tykami i materiałami psychotropowymi w celu ich rozpowszechniania. W 2-im poprawczaku w Prawieniszkach obecnie odsiaduje karę 1100 mężczyzn skazanych po raz pierwszy za ciężkie przestępstwa.

Funkcjonariusze olickiego poprawczaka znaleźli dwa telefony komórkowe oraz 2 litry alkoholu, które usiłowano przekazać skazanym. Zatrzymano również jednego z czterech mężczyzn, którzy usiłowali to zrobić.

28 września w nocy funkcjonariusze patrolujący terytorium obok ogrodzenia poprawczaka zauważyli czterech nieznanymi mężczyzn, którzy przeleźli przez niewysokie ogrodzenie, dzielące poprawczak od spółki „Dzūkijos vandenys”.

Wystraszeni przez dozorców intruzi porzucili torbę i zaczęli uciekać. Trzech przelazło przez ogrodzenie i znikło, a jednego funkcjonariusze zatrzymali i przekazali Olickiemu Komisariatowi Policji. Według wstępnych danych, jest to 20-letni A. P.

Po obejrzeniu porzuconej przez intruzów torby, znaleziono w niej 4 półlitrowe, plastikowe butelki z przezroczystym płynem o zapachu alkoholu (prawdopodobnie spirytus) oraz telefon komórkowy „Ericsson”. Funkcjonariusze służby wewnętrznej poprawczaka prowadzą dochodzenie w celu ustalenia, któremu ze skazanych przeznaczony był spirytus i telefon komórkowy.

W sobotę, 27 września, po zrewidowaniu jednego ze skazanych, znaleziono i skonfiskowano telefon komórkowy „Siemens”. W olickim poprawczaku obecnie odbywa karę około 1400 recydywistów.

Informacje były niesłuszne

Zakończono dochodzenie służbowe

Po przeprowadzonym w ubiegłym tygodniu dochodzeniu służbowym, Prokuratura Generalna skomstatowała, że informacje mediów oraz anonimowego osobnika o nadużyciach służbowych gł. prokuratora dzielnicowego Kłajpedy Stanisłava Stulpinasa były niesłuszne.

Taki wniosek w poniedziałek potwierdził prokurator generalny Antanas Klimavičius.

Jak poinformował rzecznik prasowy Prokuratury Generalnej, w toku dochodzenia służbowego ustalano słuszność niektórych sugestii dziennika „Klaipėda”. Publikacja Vaidotasa Zaleckasa „Bez nadziei” wyrażała wątpliwość co do tego, czy Stulpinas może pełnić obowiązki gł. prokuratora z powodu inwalidztwa.

„Prokuratorzy wydziałów personalnego oraz spraw cywilnych Prokuratury Generalnej, którym zlecono dochodzenie służbowe, stwierdzili, że zawarte w anonimowym oświadczeniu oraz piśmie Zaleckasa zarzuty pod adresem gł. prokuratora dzielnicowego Kłajpedy Stulpinasa z powodu nadużyciach służbowych są niezasadnione i niezgodne z rzeczywistością. Stulpinas, otrzymujący rentę inwalidzką z powodu ogólnych schorzeń, może pracować w charakterze prawnika” — powiedziane jest w komunikacie prasowym Prokuratury Generalnej.

Zgodnie z tym komunikatem, „rozważania prasy o tym, że ponoć rodzina Stulpinasów wbrew założeniom prawnym nabyła ziemię w rejonie Kłajpedzkim, są tendencyjne”.

Jak poinformował przedstawiciel Prokuratury Generalnej, cały materiał dochodzenia służbowego (104 strony), przedstawiony prokuratorowi generalnemu, jest wyczerpujący, a jego wnioski — uargumentowane.

W związku z powyższym Prokuratura Generalna twierdzi, że zakończyła swe dochodzenie służbowe.

Nielegalne programy komputerowe w Internecie

Antypiracka akcja

Funkcjonariusze wydziału komputerowych przestępstw przy Służbie Dochodzeń Departamentu Policji zatrzymali mężczyznę podejrzanego o nielegalne rozpowszechnianie w Internecie programów komputerowych.

Mężczyzna umieszczał oferty o sprzedaży oprogramowania komputerowego na różnych portalach internetowych. Po przeszukaniu przez policję mieszkania domniemanego pirata komputerowego, znaleziono cały szereg przed-

miotów świadczących o tym, że tu nagrywano nielegalne programy oraz produkcję audiowizualną.

Obecnie fachowcy ustalają wartość zatrzymanego oprogramowania. Policja wszczęła dochodzenie przedsądowe w sprawie nielegalnego kopiowania, rozpowszechniania i przechowywania oprogramowania komputerowego. Sprawcy grozi jedna z możliwych kar — roboty społeczne, grzywna pieniężna, ograniczenie wolności, areszt lub pozbawienie wolności do dwóch lat.

Sprawa została umorzona

Nielegalna inicjatywa DBP

Departament Bezpieczeństwa Państwowego (DBP) bezprawnie zamknął czeczeński portal internetowy „Kavkazcenter” (www.kavkazcenter.com).

Sprawa administracyjna przeciwko obsługującemu stację służbową portalu internetowego dyrektorowi spółki technologii informacyjnych „Elneta” Rimantasowi Pašysowi została umorzona.

Wczoraj taki wydykt ogłosił Wileński Miejski Sąd Dzielnicowy nr 2.

Zdaniem sądu, świadcząca usługi internetowe spółka „Elneta” nie była odpowiedzialna za treść internetowego portalu zwolenników niepodległości Czeczenii „Kavkazcenter”. Departament Bezpieczeństwa Państwowego autorów strony oskarżał o propagowanie niezgody narodowej i religijnej oraz terroryzmu.

Sąd zabronił publikowania tylko trzech stron powyższego portalu, na których niezależny ekspert Egdunas Račius dopatrywał się przejawów terroryzmu.

Okradziono Vytautasa Šerėnasa

Ofiara narkomana?

Ofiarą złodzieja padł prowadzący program telewizyjny „Dviracio šou” Vytautas Šerėnas. W poniedziałek gwiazdorowi litewskiej telewizji skradziono portmonetkę z pieniędzmi, kartami kredytowymi, dokumentami i telefonem komórkowym.

Do kradzieży doszło w biurze programu telewizyjnego „Dviracio šou” przy ulicy Lukiškių. W poniedziałek około godziny 14.00, gdy

To orzeczenie sądu w ciągu 10 dni może być zaskarżone w Głównym Sądzie Administracyjnym.

Czeczeński portal internetowy z inicjatywy DBP zamknięty został 20 czerwca br. Z obsługującej go spółki „Elneta” zabrano również wtedy stację służbową, obsługującą agencję „Kavkazcenter”. Wczorajszym wydyktem sąd zlecił DBP zwrócenie „Elnecie” sprzętu komputerowego. Orzeczenie sądu stwierdza, że zamykając wspomniany portal funkcjonariusze DBP przekroczyli swoje pełnomocnictwa, gdyż przerwanie szerzenia niebezpiecznej informacji należy do kompetencji sądu, nie zaś DBP. Ponadto pracownicy DBP stację służbową wyłączyli oraz zabrali komputer bez załatwienia odpowiednich formalności oraz podania motywów swych działań — bez protokołu. Dyrektor UAB „Elneta” Pašys po posiedzeniu sądowym powiedział, że niewątpliwie praca czeczeńskiego portalu internetowego zostanie wznowiona.

showman wrócił do swego gabinetu, na biurku nie znalazł swej portmonetki. Ogólną zawartość skradzionej portmonetki oszacowano na 1260 Lt. Dopiero około godziny 16.00 Šerėnas o kradzieży zawiadomił policję. Jak na razie złodziei nie znaleziono. Policja przypuszcza, że Vytautas Šerėnas padł ofiarą narkomana. Złodziej wpadł do niezamkniętego gabinetu i chwycił pierwszą lepszą rzecz.

Stronę na podstawie ELTA i BNS przygotował Robert Mickiewicz

Kryminały

Cios nożem na nocnej ulicy

W Kłajpedzie doszło do zbrojnego napadu. W poniedziałek w nocy około godziny 3.30 na ulicy H. Manto osoby o nieustalonej na razie tożsamości zaatakowały 19-letniego A. V. Dziewiętnastolatek z raną kłutą w okolicach klatki piersiowej znalazł się w szpitalu.

Strzały w pośladki

W poniedziałek zaatakowano jeszcze jednego 19-letniego mieszkańca Kłajpedy. Jak opowiada 19-letni V. G., wieczorem około godziny 21.00 w podwórku domu przy ulicy Žardininkų z nieustalonej na razie broni strzelano w niego nieznanemu mu osoby. Jedną z kul nieznanymi napastników trafiła mu w pośladek. Ranny nastolatek znalazł się w szpitalu.

Rodzinny porachunek

Do szpitala w Szawlach trafił 18-letni A. B. z raną kłutą brzucha. Młody człowiek opowiedział, że jego zaatakowała rodzona siostra ze swym przyjacielem. 24-letnia D. B. i 26-letni M. G. napadli na niego podczas pijatyki w mieszkaniu przy ulicy Tilžės. Ociekający krwią nastolatek dobiegł do skrzyżowania ulic Tilžės-Rasų, skąd go zabrano do szpitala. Domniemani sprawcy tego przestępstwa znaleźli się w areszcie.

Osiemnastolatek uprowadził taksówkę

Wileńska policja zatrzymała 18-letniego R. S., podejrzanego o kradzież taksówki „VW Passat”. Jak podaje Główny Komisariat Policji Wilna, chłopak przyznał się, że popełnił to przestępstwo. U zatrzymanego znaleziono pistolet „Reck”. Przypuszcza się, że właśnie grożąc tą bronią młody człowiek 23 września na ulicy Upės uprowadził taksówkę. Samochód odnaleziono tego samego dnia na skrzyżowaniu ulic Upės i Studentų.

Kryjówka dla kradzionych samochodów

Funkcjonariusze z wydziału wykrycia kradzieży środków transportowych Kłajpedy znaleźli kryjówkę, w której chowano dwa kradzione samochody. Auta znaleziono w jednej z zagród rejonu kretyndzkiego. „VW Passat” 1999 roku produkcji znikł w minionej niedziele z niestrzeżonego parkingu w Giruliai. Inny samochód „VW Tourant” z estońską rejestracją skradziono w rejonie pūnżańskim. Właściciel wiejskiej zagrody, 25-letni Kostas L. po przesłuchaniu na policji został zwolniony.

Gwałt w domku działkowym

Do komisariatu policji rejonu mariampolskiego zwróciła się 17-letnia dziewczyna, która oświadczyła, że 26 września około godziny 0.30 w domku działkowym na terenie działek zespołowych zgwałcił ją znajomy z wyglądu młody człowiek.

Potrafią to, czego nie potrafi współczesna medycyna

Mali lekarze

Wielu z nas patrzy na nie z obrzydzeniem i po części ma rację. Pijawki, bo o nich mowa, potrafią czasem sprawić, delikatnie mówiąc, wiele kłopotów.

Zyjatka zanieczyszczonych zbiorników wodnych mają bowiem ohydny zwyczaj... załazić za skórę w dosłownym tego słowa znaczeniu i w dodatku zostawiać tam bakterie. Tylko nie te wyhodowane w sterylnych naczyniach laboratoryjnych. Specjalnie uzyskiwane pijawki lecznicze są w stanie wyleczyć wiele schorzeń, potrafią to, czego nie potrafi współczesna medycyna.

Specjalistki z tysiącletnim stażem

Pijawki zalicza się do najstarszych mieszkańców Ziemi. Nimi leczono się jeszcze tysiąc lat przed narodzeniem Chrystusa starożytni Egipcjanie. W Europie Zachodniej zaś wykorzystywano je do celów medycznych do XX w. Potem niezauważenie uznano za przeżytek wraz z postępem medycyny. Jednak, jak się okazuje, medycyna dotąd nie zgłębiła w takim stopniu wszystkich tajemnic naszego organizmu jak te istoty, które nie zasmakowały żadnych nauk...

W 1985 r. mikrochirurdzy z Bostonu "zrehabilitowali" pijawki w świecie medycyny. Dziś największe ośrodki hodowli pijawek są w Izraelu, Anglii, Rosji i na Ukrainie. Na Litwie na razie "fabryk pijawek" nie ma, zresztą pijawkom w naszym kraju jeszcze nie zostało przywrócone dobre imię.

Alternatywa skalpela

Tymczasem już dawno udowodniono, że mają zbawienny wpływ na nasze zdrowie — uśmierzają ból, regulują ciśnienie, poprawiają cyrkulację krwi, likwidują stany zapalne. W efekcie — poprawiają ogólny stan chorego. Zresztą nie tylko chorego. Wykorzystuje się je również w celach profilaktycznych.

Z dobrodziejstw hirudoterapii (leczenia pijawkami) możemy korzystać wszyscy bez wyjątku, o ile oczywiście pozwala kieszeń. Jedynie wizyta w gabinecie praktykującego hirudoterapeuty nie jest wskazana dla osób z hemofilią — obniżoną krzepliwością krwi (na którą chorują, a propos, przeważnie mężczyźni), kobietom w ciąży.

Według lekarza internisty Wan-

Lekarze zapewniają, że pijawki krwi wypijają tyle, ile potrzeba, by nasz organizm sprawnie funkcjonował
Fot. archiwum

dy Kramarauskiene, od trzech lat stosującej leczenie pijawkami, teoretycznie w 0,01 proc. jest możliwa alergia na pijawki. W tych rzadkich wypadkach ulgę przynoszą specjalne maści. Jeśli zaś chodzi o alergię w ogóle, wręcz odwrotnie — pijawki mogą znacznie poprawić stan alergika.

Na listę schorzeń leczonych przez pijawki możemy śmiało wpisać hemoroidy, które znikają bez interwencji chirurga. Dzięki nim skalpela mogą uniknąć również osoby mające kłopoty z wrastaniem paznokci. Potrafią leczyć niektóre choroby skórne, nawet żylaki w początkowym stadium, różne choroby ginekologiczne, naruszenia potencji, paradentozę...

Chociaż nie są cudotwórcami i onkologicznych chorych nie potrafią uzdrowić, są pomocne po operacji nowotworu w okresie rehabilitacji.

Za 5 Lt bez instrukcji

W naszych aptekach możemy nabyć te pochodzące z importu. Jedna kosztuje 5 Lt. Dość sło, bo w średnim 10 Lt za pijawkę, zapłacimy dla lekarza, który tę pijawkę również umieści w odpowiednim punkcie na naszym ciele. Jako że "instrukcji" do stawiania pijawek nie znajdziemy w pojemniku z nimi, lepiej pewnie się udać do specjalisty. Mimo że leczenie nimi, jak zapewniają specjaliści, nie jest brzemienne w skutki uboczne, lekarz na pewno zrobi to lepiej i skuteczniej. A na pewno już nie warto udawać się do pobliskiego stawu, by złapać parę pijawek... Zwiąże się padlina nie są źródłem cennych mikroelementów, tylko infekcji.

— Pamiętajmy, że pijawki — to

żywe stworzenia, które mają instynkt i "wyczuwają atmosferę", dlatego na seans hirudoterapii udawamy się pozytywnie nastawieni. Wielokrotnie się przekonałam, że pijawka nie wczepi się, jeśli człowiek boi się jej czy jest wręcz "wrogo" nastawiony — opowiada o swoich obserwacjach lekarz Kramarauskiene.

Na Litwie — tylko prywatnie

W naszym kraju takim procederom możemy poddać się w prywatnych gabinetach lekarskich. Na razie na liście usług oferowanych przez państwowe placówki medyczne nie znajdziemy hirudoterapii. Chociaż podobno chirurdzy wykorzystują pijawki w leczeniu niektórych ran pooperacyjnych.

Specjaliści od hirudoterapii zapewniają, że zabieg jest całkowicie bezbolesny. Wygląda następująco — lekarz przykładając naczynie z pijawkami w potrzebnym miejscu, one zaś same, intuicyjnie — to pozostaje nadal dla uczonych tajemnicą — znajdują aktywne punkty i za pomocą... trzech szczęk z 270 zębami wpijają się, wpuszczając do naszego organizmu potrzebne substancje.

Lekarze zapewniają, że pijawki krwi wypijają tyle, ile potrzeba, by nasz organizm sprawnie funkcjonował. Nie trzeba przerażać się, kiedy po procedurze ranki, które pozostawiają pijawki, krwawia, czasem nawet ropieją. Jest to niepotrzebna krew z bakteriami. W wyniku zostaje tylko ta dobra krew.

Może więc warto czasem odstawić leki i skorzystać z dobrodziejstw tych małych lekarzy, stworzonych przez samą naturę?

Edyta Szalkowska

Badania w przychodniach Wilna

Ślepecie można zapobiec

Glaukoma (jaskra) to przewlekła postępująca choroba oczu, która może prowadzić do nieuleczalnej ślepoty. Najczęściej na tę chorobę zapadają ludzie starsi, ale może występować również u małych dzieci z powodu anatomicznych zaburzeń i rozwojowych.

W oku odbywa się nieustanna przemiana cieczy wodnej oka. Gdy dochodzi do zakłócenia produkcji cieczy wodnej oka bądź jej odpływu, rośnie ciśnienie śródgłowe. Jeżeli stan chorobowy trwa długo, doprowadza do zmian w polu widzenia i w nerwie wzrokowym. Jeśli pacjent nie wie o swojej chorobie, albo się nie leczy, nerw wzrokowy z czasem ulega uszkodzeniu i człowiek traci wzrok.

Celem leczenia jaskry jest zmniejszenie ciśnienia śródgłowego w takim stopniu, aby móc zachować nerw wzrokowy. Środkiem leczniczym najczęściej są krople. Należy je stosować stale, przez całe życie, zgodnie z zaleceniem lekarza i codziennie o tej samej porze, gdyż w ten sposób

przez całą dobę ciśnienie jest zmniejszone. Jeśli wypisane krople niedostatecznie zmniejszają ciśnienie, należy leczyć laserem bądź operować.

Wczesna diagnostyka jaskry i przeprowadzone w czasie leczenia pomagają uniknąć ciężkich komplikacji tej choroby. Dlatego też chciałabym zwrócić uwagę na taki aspekt: jeśli macie powyżej 40 lat, jeśli w rodzinie ktoś cierpi na jaskrę — wszak ta choroba może być dziedziczna, jeżeli macie krótkowzroczność, chorujecie na cukrzycę lub stale zażywacie hormony steroidowe, okulistę należy odwiedzić co najmniej raz w roku. W drugiej połowie października br. w przychodniach Samorządu Wileńskiego odbędzie się dekada, mająca na celu ujawnianie jaskry. Chcę więc zaprosić mieszkańców do odwiedzenia przychodni i zbadania się u okulisty. Tylko regularne badania oczu umożliwiają wczesną diagnozę jaskry.

S. Ignocienė
lekarz-okulista,

naczelną oftalmolog m. Wilna

Nowa strona internetowa o hemoroidach

Naruszyć tabu

Od tej chwili dokładną informację o objawach hemoroidów (żylaków odbytu), ich przyczynach oraz sposobach leczenia można znaleźć na stronie internetowej www.hemorojus.lt.

Jest to pierwsza na Litwie strona oświatowa o takiej tematyce. Głównym akcentem nowej strony jest możliwość zadania specjalistycznego pytania na pożądanym temat. Odpowiedzi na pytania użytkowników strony zostaną udzielone w ciągu kilku dni i anonimowo będą opublikowane w jednym z rozdziałów internetowych.

Strona internetowa udzieli dokładnych i wizualnych objaśnień na temat powstania żylaków odbytu, najczęstszych objawów choroby oraz jej uwarunkowaniach. Strona poinformuje również, czego pacjenci powinni oczekiwać podczas badań lekarskich oraz udzieli porad specjalistów — jak uniknąć tej choroby.

Jak twierdzi konsultant strony

lekarz Remigijus Šiugžda, aczkolwiek żylaki odbytu są schorzeniem podobnie często spotykanym jak choroba wrzodowa, ludzie wciąż jeszcze krępują się o niej mówić. Lekarz uważa, że podana na stronie internetowej dokładna i zrozumiała dla każdego informacja z czasem pozwoli naruszyć to tabu i udzieli odpowiedzi na wszystkie pytania, które dotychczas nie miały odpowiedzi.

Według danych lekarza Šiugždy, na żylaki odbytu cierpi niemal co trzecia osoba, ale tylko nieliczni odważą się poinformować o tym lekarza.

Żylaki odbytu — najczęściej spotykana choroba jelita grubego, szczególnie jest aktualna dla ludzi starszych. Badania wykazały, że mężczyźni cierpią na nią dwukrotnie częściej niż kobiety. Najczęstszymi przyczynami hemoroidów są nawyki odżywiania, powodujące obstrukcję, a także siedząca praca, mało ruchu, nadwaga i ciąża.

Stronę przygotowała Edyta Szalkowska

CENTRUM REHABILITACJI SŁUCHU

Centrum udziela pomocy osobom niedosłyszącym. Oferuje aparaty słuchowe „Widex”, „Hansaton”, „A&M”, „Puritone” oraz innych firm, elementy, wkładki do uszu, inne akcesoria aparatów słuchowych. W surdokamerze z pomocą nowoczesnej aparatury dokonuje się kompleksowego badania słuchu. Lekarz-audiolog określa stopień utraty słuchu, konsultuje, dobiera i reguluje aparaty słuchowe.

Vilnius, ul. Kalvarijų 119/2, tel. (8-5) 270 00 09
Kaunas, ul. Eivenių 17, tel. (8-37) 79 69 14

(Zam. 363)

Centrum lecznicze „Santaura”

Doktorzy nauk medycznych (Urolog, proktolog, dermatowenerolog, ginekolog)

Wszelkimi, anonimowo, dokładnie badają, skutecznie leczą: impotencję, zapalenie gruczołu krokowego, wszystkie schorzenia urologiczne, odbytu, ginekologiczne, skórne, płciowe. Zapalenia dróg moczowych, jajników, macicy, stawów, oczu, wydzielin, świerzbu, poronienia, bezpłodność, hemoroidy. Badania: echoskopia, kolposkopia, rektoskopia, onkocytologia, chlamidie, ureaplazmy i in.

Vilnius, Rygos g. 3, tel. /faks: (8-5) 270 54 57, <http://santaura.netfirms.com>

(Zam. 297)

Prostsza metoda badania płuc

Diagnoza na telefon

Łatwy i skuteczny test do rozpoznawania chorób płuc opracowali hiszpańscy specjaliści — informuje "European Respiratory Journal".

Nowa metoda nie wymaga typowego dla dotychczasowych pomiarów dmuchania w ustnik. Konwencjonalna spirometria ocenia szybkość i objętość wydychanego powietrza. Powtarzane wielokrotnie pomiary pozwalają śledzić postępy choroby i ocenić skuteczność leczenia.

Jednak typowa procedura może być zbyt uciążliwa dla ciężko chorych. Dzieci i osoby starsze miewają problemy z właściwym wykonaniem spirometrii przy maksymalnym wydechu po maksymalnym wdechu.

Dr Ramon Farre i jego koledzy z uniwersytetu w Barcelonie opracowali zupełnie nowy przyrząd. Podczas normalnego oddychania wdmuchuje on dodatkową porcję powietrza do ust pacjenta. Zmieniające się ciśnienie wdmuchiwa-

nego powietrza doprowadza do niewielkich fluktuacji w przepływie poprzez drogi oddechowe pacjenta. To z kolei umożliwia obliczenie oporu dróg oddechowych.

Wczesne testy (na razie na 9 pacjentach) wskazują na skuteczność urządzenia, którego zaletą jest także łatwa obsługa. Pacjenci mogą sami przeprowadzać badanie. Za pośrednictwem Internetu lub telefonu komórkowego specjalista mógłby zdalnie ocenić stan pacjenta.

Serwus! Ba, różnie w naszym życiu bywa, ale powinniśmy dbać o to, żeby nie przytrafiło się nam coś takiego, jak pewnemu wnuczkowi pewnego dziadka. Co się mu przytrafiło? Otóż:

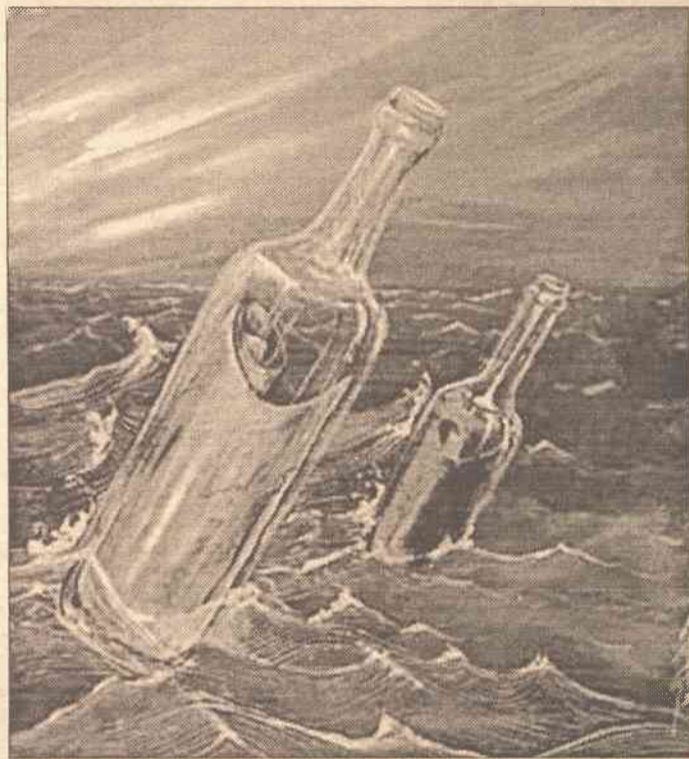
BUTELKOWA POCZTA DZIADEK I WNUCZEK

Znana jest od bardzo dawna. Posługiwano się nią jeszcze w czasach starożytnych, przekazywano w ten sposób wiadomości, badano ruchy i kierunki prądów morskich, nawiązywano znajomości.

W XVI wieku królowa Anglii Elżbieta I ustanowiła specjalny urząd oficjalnego odkorkowycza butelek oceanicznych. Nikomu innemu nie wolno było pod karą śmierci ani otwierać, ani czytać wiadomości zawartych w butelkach wyławianych z morza. W ten sposób agenci królewskiego wywiadu przekazywali wiadomości o ruchach wrogich flot. Dwieście lat temu japoński statek z poszukiwaczami skarbów na pokładzie rozbił się na rafie koralowej na Morzu Koralowym. Wszyscy rozbitkowie zginęli, ratunek nie nadszedł w porę. Dopiero w 150 lat później morze wyrzuciło na brzeg butelkę z wiadomością o katastrofie. List w butelce na ogół kojarzy się wszystkim z morską katastrofą, z rozbitkami, którzy resztką sił utrzymują się na morzu lub wylądowali gdzieś na bezludnej wyspie i oczekują pomocy. Ale są tacy, co wysyłanie listów w butelkach i wyławianie ich traktują jako swego rodzaju hobby. Tego rodzaju zabawa możliwa jest oczywiście tylko w morskich rejsach. Pewien ośmioletni chłopiec ze stanu Waszyngton w USA, zafascynowany przygodami Robinsona Crusoe, postanowił spróbować nawiązać kontakt z kimś za pomocą butelkowej poczty. Wrzucił więc butelkę z listem, zawierającym prośbę o nawiązanie korespondencji, do rzeki Wanatchee. Wyłowił ją pewien chłopiec na Hawajach. W ten sposób nawiązana została korespondencja, która trwała długo, a po dwudziestu prawie latach znajomości chłopcy spotkali się.

Czasami butelka z listem wrzucona do morza przechodzi dziwne perypetie. Oto pewien młody człowiek wrzucił w zakorkowanej butelce list do Zatoki Kalifornijskiej. W cztery miesiące później otrzymał odpowiedź z Bostonu: „List Twój znaleźliśmy w brzuchu wielkiego rekina, którego upolowaliśmy podczas rejsu”. Hobbisci, którzy zajmują się wysyłaniem i wyławianiem butelkowej poczty, mają swoje wypróbowane sposoby na to, aby wiadomość nie uległa zniszczeniu. Wiedzą, że butelka musi być sucha, można do niej nasypać trochę piasku lub żwiru. Musi być także szczelnie zamknięta. Nie należy jej wrzucać do skalistych zatoczek i do miejsc, gdzie występują wiry. Najpewniejszy sposób – to wrzucenie jej do wody na pełnym morzu. Wtedy jest szansa, że nie rozbije się o skaliste wybrzeże i że ktoś ją wyłowi.

Może być tak spróbowali? Kto wie, czy nie byłby to list historycznej ważności w przyszłości?

Objazdowy Teatrzyk na Kółkach ma zaszczyt przedstawić „Dziadka i Wnuczek”

Dziadek: – Żeby skrócić czas podróży, przepytam cię, kochasiu, kolejno ze wszystkich szkolnych przedmiotów. Powiedz mi, ile jest 7x8?

Wnuczek: – Yhmmm...

Dziadek: – Yhmmm, powiadasz? No, to wylicz po kolei królów polskich.

Wnuczek: – Eeee...

Dziadek: – Eeee, mówisz? A jak się nazywa stolica Portugalii?

Wnuczek: – Mmmm...

Dziadek: – Mmmm? A kto napisał „Krzyżaków”?

Wnuczek: – Beee...

Dziadek: – Oj, kochasiu, z takimi wiadomościami daleko nie zajedziesz.

Wnuczek: – No, to wysiadamy, proszę dziadka!

Wanda Chotomska

Bohaterowie naszych książek

Nadchodzą coraz dłuższe i te najdłuższe wieczory w roku. Są zazwyczaj ciemne, chłodne i mokre. Dlatego proponuję Wam najwspanialsze lekarstwo na nudę w takie właśnie popołudnia – lekturę, lekturę dobrej książki: ciekawej, wesołej, pouczającej.

„DZIECI PANA ASTRONOMA”

To „bardzo miłych bliźniąt para”, syn i córka. Mają szczęście, bo o całym kosmosie dowiadują się bez trudu już w dzieciństwie od własnego ojca – astronoma. Ten zapatrzony we wszechświat uczony nie rozstaje się z astronomicznymi instrumentami – lunetą i ogromnymi teleskopami, a i swoje dzieci nazwał „astronomicznie” – Teleskopek i Teleskopka. Odpowiada na każde pytanie, w każdym czasie i miejscu, przy kawie, przy obiedzie, na spacerze, i do rymu, gdyż cała opowieść o dzieciach pana Astronoma napisana jest wierszem – zabawnie i śmiesznie.

Przy okazji nie tylko bliźniaki, ale i wszyscy czytelnicy niespodziewanie dowiadują się, dlaczego świeci słońce, jak nazywają się planety, gwiazdozbiory, czym jest Księżyc i księżycy innych planet. Dzieci wymyślają sobie kosmiczne zabawy, a nawet wystawiają pomnik Kopernikowi. Odsłonięcia dokonuje Teleskopka, a pod prześcieradłem ukazuje się Teleskopek jako Kopernik, w wieku dziecięcym, oczywiście. Autorce tej powieści, a jest nią oczywiście Wanda Chotomska, nigdy nie brakuje zabawnych pomysłów. Tym razem postawiła sobie bardzo trudne zadanie: w łatwy sposób przekazać najmłodszym, choćby i przedszkolakom, podstawowe wiadomości z astronomii. Wpadła na ten pomysł, kiedy cały świat interesował się Jurijem Gagarinem i jego pierwszym w świecie lotem po orbicie okołoziemskiej. Dzieci zadawały wówczas dużo mądrych pytań, a dorośli czasem bardzo jękali się w odpowiedziach. Okazało się, że nie wszyscy dokładnie wiedzą, co nad nimi wisi. Tymczasem dzięki pisarce i jej historii o Teleskopku i Teleskopce każdy wnuczek mógł wyjaśnić zdumionej babci tajemnice sfer niebieskich. Tym, co jeszcze nie składali liter, czytali rodzice łatwo wpadające w uszy wiersze brzmiące jak piosenki. A niektórzy tak się wówczas zainteresowali kosmosem, że zostali później astronomami.

Książka trafiła w Polsce do lektur szkolnych dla najmłodszych klas. Z lekturami, wiadomo, różnie bywa, w przymusowym czytaniu gubi się piękno utworu. Warto więc czasem do niego wrócić i poczytać samemu sobie całkiem bezinteresownie. I wtedy każdy spostrzeże, że to historia nie tylko pouczająca, ale również piękna i zabawna.

Uwaga, potwór!!! Części jakich zwierząt w nim rozpoznajesz?

ZAGADKA

*Złoty krążek,
nieba pieniążek,
dobrej pogody
zapłata.
Rzuca promienie
i ściera cienie, i let-
nie figle nam płata...*

Wasza Puculka

Plus minus

Fuzja KLM i Air France

Holenderskie linie lotnicze KLM i francuskie Air France połączyły się — powstała największa linia lotnicza na świecie.

Połączone przychody ze sprzedaży KLM i Air France za 12 miesięcy do marca tego roku wyniosły 19,7 mld dol. w skali roku. Dotychczasowy światowy lider American Airlines miał w tym czasie przychody o 2,4 mld dol. niższe. Do fuzji chce się również włączyć włoska Alitalia, która blisko współpracuje z francuskimi liniami

Dolar nadal traci

Dolar tracił wczoraj na wartości wobec jena i euro, mimo że na rynku rozeszła się pogłoska, że Bank Japonii interweniował na rynku walutowym, by osłabić jena.

Kurs dolara spada od 20 września, kiedy to grupa G-7 zrzeszająca najbardziej uprzemysłowione państwa świata zaapelowała o większą elastyczność w kształtowaniu kursów walutowych, co rynek zinterpretował jako wezwanie do krajów azjatyckich — szczególnie Japonii i Chin — by nie zaniżały sztucznie kursów swoich walut. Japońskie władze obawiają się, że zbyt mocny jen zaszkodzi ich eksportowi i pociągnie w dół ceny akcji na tokijskiej giełdzie, co z kolei mogłoby się fatalnie odbić na kondycji tamtejszego sektora bankowego.

„Nie” światowym cenom gazu

Moskwa nie zgodzi się na podwyżkę cen gazu do światowego poziomu dla rodzimych klientów — stwierdził minister rozwoju gospodarczego Rosji German Gref.

Podwyżki takiej domaga się UE w zamian za zgodę na wejście Rosji do Światowej Organizacji Handlu (WTO). Obecnie Gazprom sprzedaje surowiec na rodzimym rynku średnio po 30 dol. za 1000 m³. Klientom z Europy za tę samą ilość liczy średnio 100 dol.

W USA wzrosty

Poniedziałkowe sesje w USA zakończyły się na plusie, bo inwestorzy odkupywali akcje mocno przecenione w ubiegłym tygodniu. Na wartości zyskiwały szczególnie spółki z sektora technologicznego.

Do zwyżek przyczynili się także zarządzający funduszami, którzy przed końcem kwartału starają się jak najbardziej uatrakcyjnić swoje portfele inwestycyjne. W ubiegłym tygodniu główne indeksy znacznie straciły na wartości, bo gracze wykorzystali wzrost cen ropy i spadek wartości dolara jako usprawiedliwienie do realizacji zysków po trwającej od sześciu miesięcy hossie. Zdaniem analityków rynek niepokoi się jednak, czy przez ostatnie pół roku nie posunął się w kupowaniu akcji zbyt daleko, biorąc pod uwagę, że kondycja gospodarki jest wciąż niepewna.

Korzystać z przysługującego prawa

Podzielony podatek dochodowy

Dotychczas byliśmy biernymi płatnikami podatków, jednakże już od 1 stycznia przyszłego roku każdy z nas będzie miał prawo decydowania o tym, dokąd będzie kierował 2 procent wpłacanego podatku dochodowego.

Zgodnie z zatwierdzonymi przez Sejm RL ustawami „O podatku dochodowym mieszkańców” oraz „O dobroczynności i sponzorowaniu” każdy pracujący obywatel będzie mógł przeznaczyć wspomnianą powyżej część podatku na rzecz spółek użyteczności publicznej, organizacji społecznych, instytucji publicznych itd.

A więc, jeśli miesięczne wynagrodzenie mieszkańca wynosi 1000 Lt, to ok. 760 Lt otrzymuje on gotówką, zaś kwotę w wysokości 240 litów pracodawca przelewa administratorowi podatkowemu. W skali rocznej suma ta osiąga 2900 Lt.

— Już od nowego roku każdy pracujący obywatel uzyska prawo do 2 proc. podatku dochodowego „ulokować” według własnego uznania. Może to być dowolna organizacja posiadająca prawo stać się odbiorcą wsparcia finansowego. Każdy z nas raz do roku podczas

deklarowania swego majątku będzie miał okazję wypełnić kwestionariusz i te pieniądze przeznaczyć, na przykład szkołom, przedszkolom oraz na inne cele — powiedział Wasilij Fiodorow, poseł na Sejm, który zainicjował akcję informowania mieszkańców swego okręgu wyborczego w Nowej Wilejce.

Wasilij Fiodorow, poseł z ramienia partii socjalliberałów, wystąpił z inicjatywą wydania ulotek informacyjnych, które by zawierały najbardziej istotne przepisy na temat wspomnianych już powyżej dokumentów. Zdaniem Fiodorowa, zawsze jest dobry moment, by prowadzić pracę wyjaśniającą, albowiem w życiu codziennym nie jeden z nas styka się z problemem rozmaitych składek, zwłaszcza zaś jeżeli chodzi o szkoły.

— Na razie środki, zebrane przez podatników, zagospodarowuje Ministerstwo Finansów wspólnie z innymi resortami. Ministerstwo decyduje, komu je przydzielić: do szkół, szpitali, czy też zostaną one zainwestowane. Podjęcie przez Sejm takich ustaw daje możliwość każdemu pracującemu, który oczywiście płaci podatki, skierować pie-

niądze tam, gdzie uważa za stosowne. Dzieci uczące się w szkole — któż z nas tego nie zna? Właśnie kiedy moja córka zwróciła się do mnie z prośbą o pieniądze na składkę w szkole, przypomniałem o tych ustawach. Machina, jaką jest Sejm, podejmuje ustawy, ale nawet posłowie nie zawsze mogą się pochwalić doskonałą ich znajomością. Uważam, że pewne fragmenty w tej lub innej formie powinniśmy ludziom objaśniać. Może zmieni się stosunek mieszkańców do instytucji Sejmu — wyjaśniał w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” poseł Wasilij Fiodorow.

Tekst umieszczony na ulotce wyszczególnia najważniejsze punkty, zawierające informacje na temat procedur związanych z kierowaniem wspomnianej już części podatku na wybrane cele. Zawiera więc informację o tym, gdzie można uzyskać formularze do wypełnienia. W formularzach wydawanych przez Państwową Inspekcję Podatkową trzeba będzie wskazać, na przykład, nazwę organizacji, na rzecz której osoba kieruje 2-procentową część podatku dochodowego, adres, konto rozliczeniowe i inne dane. Ci, którzy nie będą de-

klarowali swych dochodów, a taka kategoria pracujących na Litwie istnieje, będą mieli możliwość przelania tych pieniędzy za pośrednictwem swego pracodawcy.

Według posła Wasilija Fiodorowa, kiedy w budżecie brakuje środków na dofinansowanie wszystkich organizacji zgodnie z ich zapotrzebowaniem, wprowadzenie powyższych przepisów w pewnym sensie ratuje sytuację.

— Uważam, że to bardzo przystępny sposób na dokapitalizowanie poszczególnych organizacji. Jedyna rzecz — wypełnienie kwestionariusza. Dzisiaj najbardziej potrzebującą wsparcia dziedziną jest oświata. Jako podatnik skorzystam z takiej możliwości. Ta część mego podatku w ciągu roku będzie stanowić ok. 200-250 Lt rocznie, a więc skieruję je do jednej lub dwu szkół — stwierdził poseł.

Wasilij Fiodorow zapewnia, że inicjatywa dotycząca informowania mieszkańców nie jest związana z przypadającymi na następną jesień wyborami do Sejmu, chodzi jedynie o to, „by mieszkańcy mogli korzystać z przysługującego im prawa”.

Irena Mikulewicz

Spółka Akcyjna „Lietuvos Geležinkeliai” w październiku zamierza ogłosić przetarg na nabycie 34 nowych lokomotyw. Projekt dokumentów przetargowych przygotowany przez specjalistów spółki jest zgłoszony do Europejskiego Banku Inwestycji.

Eksperti tego banku w ciągu najbliższych dwóch tygodni obiecają dokonać oceny tych dokumentów i ogłosić swą decyzję co do udzielenia pożyczki w wyżej wymienionym celu.

Z obliczeń specjalistów „LG” wynika, że na nabycie 34 nowych lokomotyw potrzeba 300 mln Lt. Byłby to jak na razie największy zakup na Litwie. Zakup lokomotyw spółka planuje pokryć ze środków własnych jak też pożyczki Europejskiego Banku Inwestycji.

Wczoraj specjaliści banku przybyli z wizytą do spółki „Lietuvos Geležinkeliai”, gdzie gromadzili informację na temat stanu gospodarczo-finansowego, w czasie spotkań z kierownictwem spółki wyjaśniali szczegóły przetargu. Opr. I. M. Fot. ELTA

Nowa ustawa o ubezpieczeniu

Większe wymagania wobec spółek

Spółki ubezpieczeniowe kraju do lipca 2005 roku będą musiały podnieść swój kapitał zakładowy nie mniej niż do 1 mln euro (3, 453 mln litów), zaś do kwietnia 2007 roku ukształtować obowiązkowe minimalne fundusze gwarancyjne.

Takie założenia zostały przewidziane w nowej Ustawie o ubezpieczeniach, która w ubiegły czwartek została przyjęta w Sejmie. Spółki ubezpieczeń majątkowych powinny ukształtować fundusze gwarancyjne w wysokości 2 mln euro (6,6 mln Lt), spółki ubezpieczeń na życie — 3 mln euro (10,4 mln Lt), zaś fundusze gwarancyjne spółek prowadzących działalność kredytową, udzielających gwarancji oraz prowadzących innego rodzaju działalność związaną z ryzykiem — powinny wynosić również 3 mln euro.

Obecnie spółki ubezpieczeń majątkowych powinny dyspono-

wać przynajmniej 2-milionowym (Lt) kapitałem zakładowym, spółki ubezpieczeń na życie — 4-milionowym (Lt), spółki kredytowe — 7 milionów Lt.

Obowiązkowy fundusz gwarancyjny spółek ubezpieczeniowych wynosi 4 mln Lt.

Nowa ustawa zmienia też status Państwowej Służby Nadzoru Ubezpieczeń przy Ministerstwie Finansów — ustala się, że nadzór działalności ubezpieczeniowej, pośrednictwa ubezpieczeniowego i reasekuracji będzie pełniła Komisja Nadzoru Ubezpieczeń, a jej przewodniczącym na okres pięciu lat będzie wyznaczał premier z zalecenia ministra finansów.

Sejm nie poparł propozycji liberalnego centrysty Raimundasa Palaitisa, by przewodniczącym Komisji Nadzorczej, jak również szefów Komisji Papierów Wartościowych oraz Banku Litewskiego wyznaczano i odwoływano z zalece-

niem prezydenta. Z uwagi na doświadczenia krajów europejskich oraz na to, że na Litwie dotychczas nie ma instytucji, która by rozpatrywała spory wynikające pomiędzy ubezpieczycielami i konsumentami, zaś jej założenie zapotrzebowałoby dodatkowych kosztów, ustawa przewiduje, że komisja nadzoru ubezpieczeń będzie musiała rozpatrywać spory konsumentów z ubezpieczycielami. Dokument przewiduje również, że w przypadku niezadowolającego stanu finansowego przedsiębiorstwa lub w przypadku zaistnienia takiego zagrożenia spółka ubezpieczeniowa powinna będzie przedstawić plan odtworzenia stanu finansowego spółki, mając się odpowiednich środków, mających na celu naprawienie stanu finansowego.

Z aktów normatywnych UE została przeniesiona zasada dotycząca wierzycieli, zastosowując sposo-

by oddziaływania na spółki ubezpieczeniowe — wierzyciela będzie obowiązywało udzielanie wyczerpującej informacji na temat środków oddziaływania oraz ich możliwości następstw.

Dążąc do uniknięcia nadużyć względem konsumentów w przypadku automatycznego przedłużania terminu umów ubezpieczenia, ustawa ustala warunki przedłużania terminu umów automatycznych.

Ustawa utrwała powinność ubezpieczyciela odnośnie uiszczenia wydatków poniesionych broniąc się przed roszczeniem wypłaty odszkodowania. W odróżnieniu od ubezpieczeń majątkowych, nieostrożność ubezpieczającego i ubezpieczonego nie będzie mogła być podstawą do niezapłacenia odszkodowania.

Przyjęta przez Sejm ustawa obecnie czeka na zatwierdzenie przez prezydenta. Opr. I. M.

Rozmowa z Agatą Wróbel — jedną z bohaterek „M2A”

Nie lubię kamer

Kilka dni temu na antenie „Euro-sportu” wyemitowano pierwszy odcinek cyklu „Mission to Athens” (M2A) — „Kierunek Ateny”. W tym programie występuje ośmiu sportowców z ośmiu krajów, uprawiających siedem dyscyplin. Raz w miesiącu widzowie będą mogli zobaczyć, co słychać u tych zawodników. A co słychać u Agaty Wróbel — jednej z bohaterek „M2A”?

Kiedy dowiedziała się Pani o tym pomysle?

W maju powiedziano mi, że zostałam wybrana jako jedna z ośmiorga sportowców z całej Europy.

Jaka była Pani reakcja na tę propozycję?

Początkowo byłam zszokowana, że to właśnie ja. Jest przecież w Polsce wielu wspaniałych sportowców. Zgodziłam się praktycznie od razu, ponieważ uznałam to za wyróżnienie i dla mnie, i dla podnoszenia ciężarów. Nie oszukujmy się — ciężary to nie piłka nożna. Moja dyscyplina nie jest ani tak popularna, ani tak medialna jak futbol.

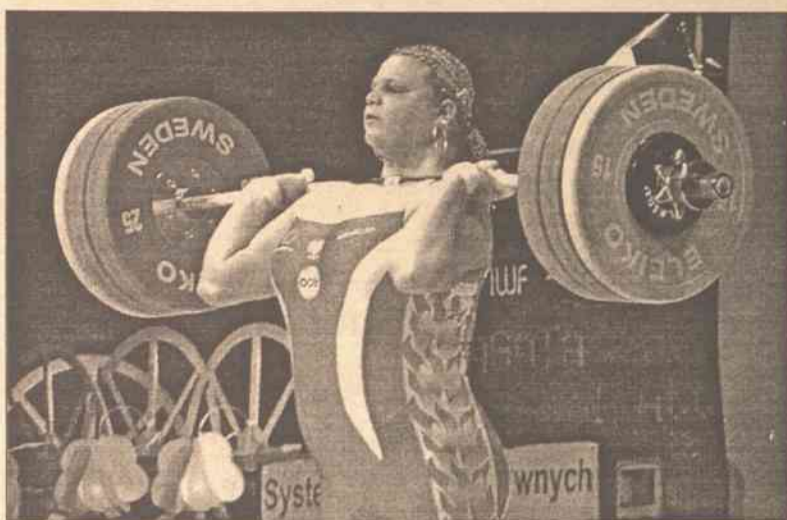
Jest was tylko ośmiu, a znalazło się miejsce dla Polki. Duma? Satysfakcja?

Oczywiście. To przecież wielkie wyróżnienie.

Może Pani wie, kto był kontrkandydatem w Polsce?

Nie.

Trema nie jest chyba taka straszna dla kogoś, kto występu-

22-letnia Agata Wróbel, jako jedyna Polka znalazła się w prestiżowym gronie ośmiu sportowców, którzy zostali wybrani przez telewizję Eurosport do cyklicznego programu „Kierunek Ateny”
Fot. archiwum

je przed wielotysięczną czasami publicznością.

Nigdy nie lubiłam kamer. Dziś też nie lubię. I choć już się do nich przyzwyczaiłam, to nadal czuję treść na ich widok. Liczę, że nagrywanie kolejnych odcinków będzie przede wszystkim fajną zabawą. Mamy dżentelmeńską umowę, że jeśli coś nie będzie mi się podobało, to nie zostanie to puszczane w telewizji.

A jak przyjęła to rodzina, której na głowę zwała się cała ekipa telewizyjna?

Po pierwsze — ekipa jest jednoosobowa. Cały materiał przygotowuje pan Grzegorz Pajda. Po drugie — zawsze wcześniej uzgadniamy

co i kiedy będziemy nagrywać. Wszyscy są więc uprzedzeni i przygotowani.

Bardzo to męczące — być do dyspozycji niemal przez cały dzień?

Nie, bo cały materiał składa się z luźnych sekwencji. Idea jest taka, że kamera ma śledzić nasze naturalne zachowania, więc niczego nie muszę grać, udawać. Czasem tylko coś opowiem, jak w pierwszym odcinku o zabawach z czasów dzieciństwa.

Oglądała Pani pierwszy odcinek?

Nie, nie mogłam.

A następne?

Emisja jest zaplanowana na

każdy wtorek o 23.00. Dla mnie to dobra pora, więc na pewno tak.

Czy autorzy przygotowali jeszcze inne atrakcje poza śledzeniem waszych treningów, startów, życia prywatnego?

Kibice mogą współtworzyć ten program, zadając pytania całej naszej ósemce. Wystarczy wejść na stronę www.eurosport.com. Pierwsze pytanie już dostałam — o moją fryzurę. Odpowiem na nie na antenie.

Czy udział w tym programie odbiera Pani jako swego rodzaju zobowiązanie do zdobycia medalu w Atenach?

Dzięki temu programowi ludzie będą mogli zobaczyć, jak ciężką pracę musimy wykonać, aby walczyć o zwycięstwo na igrzyskach. Jeśli nam się nie uda, to przynajmniej łatwiej zrozumieją nasz żal po porażce. A gdy się powiedzie, to będą wiedzieli, ile wysiłku kosztowały nas te medale.

W „Mission to Athens” udział biorą: Agata Wróbel (Polska, podnoszenie ciężarów), Therese Alshammer (Szwecja, pływanie), Pippa Funnell (Wielka Brytania, jeździectwo), Francesca Piccinini (Włochy, siatkówka), Tim Lobinger (Niemcy, lekka atletyka), Jose Manuel Martinez (Hiszpania, lekka atletyka), Vlasis Maras (Grecja, gimnastyka) i Florian Rousseau (Francja, kolarstwo torowe).

Rozmawiał Artur St. Rolak

Pudżianowski mistrzem świata siłaczy

Savickas walczy o srebro

Na jedną konkurencję przed zakończeniem odbywających się w Livingstone w Zambii mistrzostw świata siłaczy — stron man Mariusz Pudżianowski (Biała Rawska) zapewnił już sobie złoty medal. Polak ma 17 punktów przewagi nad drugim w klasyfikacji Litwinem Žydrūnasem Savickasem.

28-letni Savickas, ubiegłoroczny wicemistrz świata, w dwóch pierwszych konkurencjach był drugi. Naszemu zawodnikowi może jeszcze zagrozić Szwed Magnus Samuelsson, mistrz świata z 1998 roku. Różnica między Savickasem a Szwedem wynosi 4 punkty.

Pudżianowski pewnie wygrał dwie poniedziałkowe konkurencje — przeciąganie pociągu i martwy ciąg. W ostatniej może już nawet nie startować. Świetnie finiszuje drugi reprezentant Polski, Jarosław Dymek z Elbląga. Aktualny wicemistrz Europy dwukrotnie zajmował trzecie miejsce i po sześciu konkurencjach awansował na piątą pozycję.

Na najlepszej drodze do zdobycia tytułu mistrzyni świata jest Aneta Florczyk. 21-letnia zawodniczka z Malborka, która w tym sporcie startuje zaledwie od kilku miesięcy, jak na razie prowadzi w klasyfikacji generalnej. Ma 36 punktów i o 2 wyprzedza Szwedkę Anję Rosen. Walka o tytuł rozegra się pomiędzy tymi dwiema zawodniczkami.

Litwini siłacz ma duże szanse powtórzyć swój sukces sprzed roku i ponownie zostać wicemistrzem świata
Fot. archiwum

Klasyfikacja po sześciu konkurencjach

1. Mariusz Pudżianowski (Polska)	— 58 pkt
2. Žydrūnas Savickas (Litwa)	— 41
3. Magnus Samuelsson (Szwecja)	— 37
4. Wasyl Wirastuk (Ukraina)	— 32
5. Jarosław Dymek (Polska)	— 31
6. Raimonds Bergmanis (Łotwa)	— 30
7. Hugo Girard (Kanada)	— 29
8. Jessen Paullin (Kanada)	— 27
9. Svend Karlsen (Norwegia)	— 24
10. Geoff Dolan (Kanada)	— 20

Rumšas w polskiej grupie Action NVidia

"Z Raimondasem nie było problemu"

"Gazeta Wyborcza" podała, że Litwin Raimondas Rumšas — trzeci kolarz Tour de France 2002, obecnie zawieszony za stosowanie dopingu podczas Giro d'Italia — w nowym sezonie będzie jeździł w polskiej grupie Action NVidia.

— Jest to możliwe, choć jeszcze nie przesądzone — powiedział dyrektor grupy Piotr Kosmala. Informację potwierdził też prezes firmy Action Piotr Bieliński. Rozmowy z Rumšasem toczą się co najmniej od kilku tygodni (m. in. po to Litwin przyjechał na jeden etap Tour de Pologne).

Obie strony mają w podpisaniu kontraktu wspólny interes. Rumšas jest obecnie spalony w zachodnich grupach po wpadce dopingowej w Giro i tam trudno byłoby mu znaleźć zatrudnienie. Z kolei Action w przyszłym roku startować

będzie w drugiej dywizji, ale w niedalekiej przyszłości celem grupy jest awans do pierwszej dywizji i start w największych wyścigach świata, w tym w Tour de France. Litwin jeździł już w polskiej grupie Mróz, której dyrektorem był Kosmala, i z niej w 1999 roku przeszedł do włoskiej Fassa Bortolo. Jego największymi sukcesami na Zachodzie jest zwycięstwo w zaliczanym do Pucharu Świata klasyku Giro di Lombardia w 2000 roku oraz trzecie miejsce w Tour de France w ubiegłym roku. To jednak kolarz, za którym wloką się dwie afery dopingowe.

— Nie boimy się go zatrudnić po tych wpadkach — mówi „Gazecie” Kosmala. — Gdy pracowałem w Mrozie, z Raimondasem nie było żadnego problemu. Pojawili się one dopiero wtedy, gdy wyjechał na Zachód.

Turniej golfowy w Europie

Rekordowa pula nagród

Pula nagród w turnieju golfowym WGC-American Express Championship, który w przyszłym roku zostanie rozegrany w irlandzkim Thomastown, osiągnie sumę siedmiu milionów dolarów.

Jest to rekordowa wysokość w europejskim cyklu PGA Tour. W poniedziałek szefowie cyklu turniejów European Tour ogłosili, że suma przeznaczona na nagrody

w tej imprezie wzrośnie w przyszłym roku o milion dolarów. Kwota ta powiększy premię dla zwycięzcy z 200 tys. do 1,2 mln. dol.

W tym roku turniej ten (rozpocznie się w czwartek) rozegrany zostanie w Atlancie, w amerykańskim stanie Georgia. Jednak w przyszłym sezonie najlepsi golfiści będą ponownie rywalizować na polu Mount Juliet w Irlandii, które gościło ich po raz ostatni w 2000 roku.

Sprintem

• Brazylijski napastnik AC Mi-

lan Rivaldo, z którym włoski klub zdecydował się w piątek rozwiązać kontrakt, zostaje jednak w Mediolanie do grudnia. — Jedzie z nami do Vigo na mecz Ligi Mistrzów — zapowiedział również dyrektor klubu Adriano Galliani po dwupółgodzinnym spotkaniu z piłkarzem. Rivaldo sam poprosił o anulowaniu kontraktu. Czuł się rozgoryczony tym, że nie znajduje miejsca nawet na ławce rezerwowych.

• Podczas mistrzostw Łotwy w ciężkiej atletyce Litwini Romas Pangonis i Egidijus Remeza zajęli pierwsze miejsca, a Aurimas Bulauskas i Robertas Zenkevičius uplasowali się na podium.

• Dochody najbogatszego piłkarskiego klubu na świecie — Manchesteru United wzrosły o 22 procent w porównaniu z analogicznym okresem w poprzednim roku — poinformował wczoraj angielski klub. Wpływ na znaczny wzrost dochodów (39,3 mln funtów czyli 64,8 mln dolarów) miało m.in. podpisanie kilku kontraktów sponsorskich, organizacja finałowego spotkania Ligi Mistrzów oraz transfery czołowych zawodników — kapitana reprezentacji Anglii Davida Beckhamu do Realu Madryt i Argentczyka Juana Sebastiana Verona do Chelsea Londyn.

• Ruud van Nistelrooy podziękował kolegom z drużyny za wsparcie, po tym jak nie strzelił karnego w zakończonym remisem 0:0 ligowym meczu angielskiej Premier League Manchesteru United z Arsenalem na Old Trafford. — Zareagowaliśmy tak fantastycznie, kiedy ja siedziałem załamany w szatni po niefortunnym strzale, dodaliście mi otuchy — powiedział Holender.

• Pół miliona dolarów okupu żądają porywacze za uwolnienie ojca byłego piłkarza Boca Juniors — Christiana Traverso, Luisa. Do porwania doszło w poniedziałek na przedmieściach Buenos Aires poinformowały wczoraj argentyńskie media. Policja odmówiła jakichkolwiek komentarzy. Christian Traverso występuje w meksykańskim klubie Puebla. Wcześniej grał w słynnym Boca Juniors. W 2001 roku z tym zespołem wywalczył Puchar Interkontynentalny. W finale argentyńska drużyna pokonała Real Madryt 2:1.

Na podstawie doniesień PAP i BNS stronę przygotował
Walenty Dunowski

ŚRODA 1. X

15.00 Podróże
15.30 S. „Bogowie i demony”
16.30 S. „Jacques, Grubas i pies”
17.20 Wiadomości (ros.)
17.30 Tajemnice historii
18.30 Dziennik
18.45 Film anim.
19.25 Poglądy S. Bartkusa - magazyn publ.
20.25, 21.59 Loteria „Perlas”
20.30 Panorama
21.00 Klub prasowy
22.00 Dramat hist. „Zachwiany fundament”, USA, 1999
23.00 Wiadomości
23.05 Cd. filmu
0.25 S. „Prokuratorzy”

2

15.50 Dokumentalistyka autorska
17.25 Rosyjska ulica
17.40 Słowo chrześcijanina
17.55 Magazyn wojskowy
18.25 Szukam pracy
19.30 Wiadomości
20.00 Niezłosiwie
20.45 Nowości domu kultury
21.00 Program cyrkowy
22.00 Panorama
22.30 Dokumentalistyka światowa

15.15 S. „Walka smoków”
15.40 S. „Nowa miłość”
16.40 S. „Wojna róż”
17.40 S. „Zemsta”
18.45 Wiadomości
19.10 Wybacz
20.10 Show rowerowy
20.40 Narodowa liga muzyki
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Sześć stóp pod ziemią”
23.50 Ekstremalny sport
0.15 Samochody i ludzie
0.40 ABC zdrowia

4

15.00 ReAktor
15.55 S. „Adam i Ewa”
16.50 S. „Niebezpieczne więzi”
17.50 S. „Włoskie namiętności II”
19.00 ReAktor
20.00 Dziś
20.20 Pora zmierzchu - program krym.
21.15 Melodramat „Ulica przyjemności”
23.10 ReAktor
24.00 Buduję dom
0.30 Rozrywki SMS
2.00-6.25 DW

3

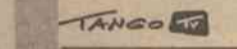
15.10 Program dla dzieci
15.45 Dramat „Salomea”
16.45 S. „Drogi miłości”
17.45 Nomedra
18.45 Wiadomości
19.10 Dramat „Ekipa”
20.00 Reality show „Pomoc TV”
20.30 I contra I - program publ.
21.40 S. „Gliny”
22.40 Wiadomości
23.00 Mecz ligi mistrzów UEFA

8.00 Z Wilna
8.20 Stolica
8.40 Prawo i człowiek
9.15 S. „Syrenka”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 Olbrzymie gospodarstwo
11.00 S. „Marsz Tureckiego”
11.45 Wiadomości
11.55 Magazyn „Czego chce kobieta?”
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.25 S. „Kamienkaja 2”
14.15 Krótkie śpięcie
15.00 Film dok.
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.10 Film fab. „Nokturn”
17.30 Film anim.
17.40 S. „Zwyczajne prawdy”
18.30 Z Wilna
19.00 Wiadomości
19.30 Magazyn „Budownictwo”
19.50 „Geras”
19.55 Lekarz domowy
20.25 S. „Syrenka”
21.10 S. „Marsz Tureckiego”
22.00 Z Wilna
22.20 Film fab. „Gdy deszcz i wiatr pukają do okna”
23.50 Dla wędkarzy

8.30 Most
9.00 7 dni Kowna
9.30 Twój wychowanek
18.25 Świat kobiety
18.55 Proponujemy!
19.00 Tajemnice zdrowia
19.30 Program Uniwersytetu Szawelskiego
20.00 Proponujemy!
20.05 Próg
20.35 Wiatr podróży
21.00 Magazyn „Pójdź - zobacz”
21.40 Koncert

15.00 Gra „Hazard SMS”
17.00 S. „Garfield i przyjaciele”
17.30 S. „Melrose Place”
19.00 Ekstremalny sport
19.30 Tangorama
20.50 Ekstremalny humor

21.10 S. „Trzecia planeta od Słońca”
21.35 Mecz ligi mistrzów UEFA
23.30 Znajomość SMS

TV POLONIA

7.00 Kawa czy herbata, w tym Wiadomości 7.05, 7.30, 8.00, 8.30
9.00 Wiadomości
9.12 Pogoda
9.15 Woronicza 17
9.25 „Złotopolscy” - telenowela
9.45 Eurotel - magazyn
9.55 S. ani. „Zaczarowany ołówek”
10.05 Program dla dzieci
10.35 W krainie czarnoksiężnika Oza
11.00 Panorama
11.05 Plus minus - magazyn ekonomiczny
11.35 Asysta - reportaż
12.00 Panorama
12.05 Forum - program publ.
12.50 Miniatury filmowe do muzyki klasycznej
13.00 Wiadomości
13.10 Wieści polonijne
13.25 Galowy Koncert Jubileuszowy - 10 lat TV Polonia
14.05 „Pingwin” - film fab.
15.45 Krynoczek - reportaż
16.00 Wiadomości
16.10 Wiewiór z Jagielskim - talk show
16.50 Smak Europy
17.00 „Złotopolscy” - telenowela
17.25 Kulisy PRL-u
18.00 Teleexpress
18.15 Sportowy Express
18.20 Gość Jedyński
18.35 Program dla dzieci
19.05 W krainie czarnoksiężnika Oza
19.30 Selekcja
20.00 Wieści polonijne
20.15 Dobranocka
20.30 Wiadomości
20.59 Sport
21.05 Pogoda
21.10 „Złotopolscy” - telenowela
21.35 Być Polakiem
22.05 „Pingwin” - film fab.
24.00 Panorama
0.15 Sport-telegram
0.18 Pogoda
0.30 Międzynarodowy Dzień Muzyki Wratysłavia Cantans 2003
1.25 Monitor Wiadomości

Rosyjski Teatr Dramatyczny

Repertuar na najbliższy tydzień

3. 10. godz. 18.00 – Carlo Gozzi „Kruk”, reż. Jurij Popow.
4. 10. godz. 18.00 – Claude Magniere „Niezłocznie się ubierzcie mademoiselle!” Reż. Jurij Popow.
5. 10. godz. 12.00 – Aleksiej Tołstoj „Przygody Buratina”, reż. Jurij Popow; godz. 18.00 – Nadieżda Ptuszkina „Aromat zapomnianych marzeń”, reż. Leonid Władimirow.

Kursy dla nauczycieli

19-25 października 2003 roku w Ogonkach koło Węgorzewa – kurs dla kadry kierowniczej szkół polskich na Litwie. Zgłoszenia w terminie do 5 października br.;

23-30 listopada 2003 roku w Lublinie – kurs doskonalący dla nauczycieli: muzyki, plastyki, choreografii. Zgłoszenia w terminie do 20 października br.

Organizatorzy zapewniają wyżywienie, zakwaterowanie, udział w zajęciach oraz program kulturalny. Koszt dojazdu i ubezpieczenia uczestnicy kursu pokrywają we własnym zakresie.

Warunkiem udziału jest zgłoszenie się w nieprzekraczalnym terminie do „Macierzy Szkolnej”, pod nr. tel.: 2333225, 2335691.

ul. Pylimo 17

REPERTUAR
NA 1 PAŹDZIERNIKA

Wielka sala
„Groźne anioły Charliego”
— godz. 11.30, 15.30, 17.30, 19.30

„Bruce wszechmocny” —
godz. 13.30, 21.30.

Sala 88
Terminator 3: odrodzenie
maszyn — 27, 28.09 — godz.
12.30; 29.09—2.10 — godz.
12.30, 21.15.

„Frida” — 27, 28.09 — godz.
14.30, 16.45; 29.09 — 2.10 —
godz. 14.30, 16.45, 19.00.

„Pelėdos mokslai” proponuje kursy języków: litewskiego, angielskiego, niemieckiego, włoskiego, francuskiego, hiszpańskiego, norweskiego.

Kursy komputerowe.

Nasz adres: Verkių g. 7-23 blok (Żygio 92), Šiaurės miestelis, Vilnius, tel. 278 86 94, tel. kom. 8 687 20552.

(Zam. 377)

zaprasza codziennie o godz. 17 min. 30 do słuchania na falach FM-105,1 Mhz audycji w języku polskim
Życzymy dobrego odbioru!

Gwiazdy mówią, że dziś ...

BARAN. Możesz dziś mieć kłopoty z koncentracją. Dlatego zajmuj się tylko tymi sprawami, które nie wymagają większej uwagi. Dziś, podobnie jak wczoraj, należy uważać na wysiłek fizyczny. Pracuj spokojnie.

BYK. Zmienna aura i różnorodne aspekty planetarne mogą dziś utrudniać niektóre Twoje działania. Nie będzie jednak większych powodów do narzekań. Jeśli oczywiście postarasz się dopomóc losowi.

BLIŹNIĘTA. Dzisiaj należy bardzo ostrożnie podchodzić do wszelkich spraw i interesów. Wygląda jednak na to, że w Twoich działaniach czeka Cię więcej szczęścia. Jeśli masz jakieś kłopoty w pracy lub jesteś na etapie jej poszukiwania, to czas sprzyja rozwiązywaniu takich problemów.

RAK. Dzisiaj możesz być niespokojny i mieć tendencje do zajmowania się wszystkim po trochu. Efekt takich działań będzie taki, że po południu poczujesz się zmęczony a praca nie skończona. Lepiej więc zrezygnuj z zajęć wymagających aktywności i zaangażowania.

LEW. Nie będziesz dziś w najlepszej formie. Ogólne zmęczenie i brak chęci do działania przyniesie problemy w stosunkach z otoczeniem. Musisz bardzo się starać, aby nie doprowadzić do poważnych konfliktów.

PANNA. Księżyc w Skorpionie obdarzy Cię dziś temperamentem i dużą pewnością siebie. Nie powinnaś więc mieć kłopotów w forsowaniu nowych pomysłów. Niektóre z nich wymagają jednak zwiększonej uwagi.

WAGA. Nadmierne emocje mogą wziąć dziś górę nad rozsądkiem. Jeśli więc nie chcesz przysporzyć sobie niepotrzebnych kłopotów, to staraj się zapanować nad nimi. W pracy i interesach spodziewaj się pomyślnych rozwiązań.

SKORPION. Zaczynaj dzień od filiżanki ziółek uspokajających. Potem zabierz się za planowanie. Twardo trzymaj się swoich wytycznych. Emocjonalna huśtawka i brak wiary w siebie przeszkadzać dziś będą na każdym kroku.

STRZELEC. Dzień nie sprzyja podróżom. Zrezygnuj więc ze spraw, które wymagają przemieszczania się. Także Twoja kondycja nie należy do najlepszych. W związku z jej osłabieniem może się okazać, że trudno Ci będzie podołać obowiązkowi.

KOZIOROŻEC. Możesz mieć dziś problemy z dogadaniem się z ludźmi. Twoje otoczenie będzie bardziej roztrągnięte niż zwykle. Nie jest to zatem dobry czas na pracę wymagającą skupienia.

WODNIK. Dzień niczym szczególnym się nie wyróżni. Gwiazdy wprawdzie nie będą skłonne do pomocy ale też w niczym nie zaszkodzą. Możesz więc spokojnie zająć się swoimi własnymi sprawami.

RYBY. Dzisiaj Rybom grożą problemy z emocjami. Jeśli sama popłaczesz sobie w kąciku, to nic złego się nie stanie. Uważaj tylko, aby ktoś nie płakał przez Ciebie. Pomimo napięć i nerwowych sytuacji nie daj się wyprowadzić z równowagi.

OGŁOSZENIA

PRACA

Firma zatrudni pracowników oraz inżyniera-elektronika wysokiej kwalifikacji.
Vilnius, tel. 232 93 50

UAB „Stalkersa” (ul. Vytenio 50, „Elfa”) zatrudni wykwalifikowane krawcowe i technologa.
Vilnius, tel. 215 16 72, 8 698 27999

Oddział krawiecki w okolicy al. Savanorių zatrudni krawcowe.
Vilnius, Geležinio Vilko 27, tel. 233 33 74, 8 674 39539

SPRZEDAŻ/KUPNO

Kupię dawne pocztówki, fotografie, banknoty.
Tel. 232 80 93

Sprzedam używany komplet pialny.
Tel. 267 56 57, 8 613 03533

Sprzedam działkę ziemi (16 arów) pod budowę domu w Mickunach, nad rzeką w ładnym miejscu.
Tel. 238 01 03

Sprzedam zdolną do pracy rolnej, spokojną klacz.
Tel. 8 689 07745, 8 650 38610

Sprzedajemy brykiety trocinowe — 280 Lt za tonę. W granicach Wilna dostarczamy bezpłatnie.
Tel. 213 63 08, 215 20 90

USŁUGI

Wesela, imprezy okolicznościowe. Pomysłowe i oryginalne zdjęcia. Komputerowe opracowanie.
Tel. 8 682 40895, 8 687 78388

Niedrogo korepetycje z matematyki. Prace kontrolne studentom studiów zaocznych.
Vilnius, tel. 213 80 90

Magister filologii angielskiej udziela korepetycji i przygotowuje do egzaminów.
Tel. 8 615 67017, 238 24 77

Usługi prawne w jęz. polskim firmom oraz ich rejestracja.
Vilnius, tel. /faks 234 23 07, e-mail: jure@email.lt.

Wszystkie poziomy nauczania jęz. litewskiego. Niedrogo, fachowo.
Tel. 8 688 85959

Korepetycje z języka angielskiego.
Tel. 260 07 44, 8 672 19600

RÓŻNE

Szukam fachowca do wykopania studni.
Tel. 8 684 66063

Szukam opiekunki do starszej osoby w Szeszkynie.
Tel. 245 98 75 (wieczorem)

Chora na depresję kobieta z córką poszukuje opiekuna, który pomoże finansowo.
Halina Nieofiarska, Žemynos 19-77, Vilnius

Międzynarodowe Centrum Badań i Edukacji udziela w Domu Polskim przy ul. Naugarduko 76, pokój 206 bezpłatnych konsultacji w sprawie zwrotu ziemi w każdy wtorek w godz. 16.00-18.00.
Zgłaszać się pod nr telefonu: 260 11 51.

PRODUKCJA CUKIERKÓW
LISENAS
UŁDARŲ ANČINE BENDROVE
Vilnius, tel. 265 32 61

WILEŃSKA GIEŁDA PRACY PROPONUJE

Informacja telefoniczna 8 5 272 50 77

Oferta pracy

Zawód	cukiernik	Zawód	stolarz
Miejsce pracy	Wilno	Miejsce pracy	Wilno
Wynagrodzenie	od 450 Lt	Wynagrodzenie	700-1200 Lt
Wymagania	umiejętność wypieku bułek i ciast	Rodzaj pracy	produkcja mebli biurowych
Nazwa przedsiębiorstwa	Wileński Uniwersytet Pedagogiczny	Wymagania	doświadczenie pracy
Informacja	tel. 8 5 2758880	Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Vildika”
		Informacja	tel. 8 5 2727809
Zawód	kucharz	Zawód	spawanie elektrycznością
Miejsce pracy	Wilno	Miejsce pracy	Wilno
Wynagrodzenie	od 450 Lt	Wynagrodzenie	według wykonanej pracy
Wymagania	obsługa aparatu kasowego	Wymagania	świadectwo kwalifikacyjne, doświadczenie pracy
Nazwa przedsiębiorstwa	Wileński Uniwersytet Pedagogiczny	Nazwa przedsiębiorstwa	AB „Vildika”
Informacja	tel. 8 5 2758880	Informacja	tel. 8 5 2727809
Zawód	kierowca przewozów międzynarodowych	Zawód	ślusarz
Miejsce pracy	Wilno	Miejsce pracy	Wilno
Wynagrodzenie	zgodnie z umową	Wynagrodzenie	według wykonanej pracy
Wymagania	prawo jazdy kat. C, E, posiadanie wiz do krajów WNP; doświadczenie pracy w zakresie przewozów międzynarodowych	Rodzaj pracy	produkcja konstrukcji metalowych
Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Romtransa”	Wymagania	doświadczenie pracy
Informacja	tel. 8 5 2334491	Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Vildika”
		Informacja	tel. 8 5 2727809
Zawód	stolarz (obsługa obrabiarki)	Zawód	stolarz (zaciągacz cholewek)
Miejsce pracy	Wilno	Miejsce pracy	Wilno
Wynagrodzenie	według wykonanej pracy	Wynagrodzenie	od 450 Lt
Wymagania	doświadczenie pracy w przedsiębiorstwie meblowym	Wymagania	specjalista, doświadczenie pracy
Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Arma”	Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Micasas”
Informacja	tel. 8 5 2159034	Informacja	tel. 8 5 2355187
Zawód	stolarz (laminowanie mebli)	Zawód	szewc
Miejsce pracy	Wilno	Miejsce pracy	Wilno
Wynagrodzenie	według wykonanej pracy	Wynagrodzenie	od 450 Lt
Wymagania	doświadczenie pracy	Wymagania	specjalista, doświadczenie pracy
Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Arma”	Nazwa przedsiębiorstwa	UAB „Apavikta”
Informacja	tel. 8 5 2159034	Informacja	tel. 8 5 2485900

ODWIERTY WODY Nowoczesny niemiecki sprzęt

- URZĄDZENIE ODWIERTÓW
- MONTAŻ SZWEDZKICH SYSTEMÓW ZAOPATRZENIA W WODĘ
- MONTAŻ FILTRÓW WODY PITNEJ

KAUNO HIDROGEOLOGIJA

www.hidrogeol.lt

Rinkūnai, starostwo Garliava, rej. kowieński, (Zam. 170)
tel.: (8-37) 39 33 53, 55 87 21, faks (8-37) 558720.
Przedstawicielstwo W Wilnie, tel. (8-5) 215 09 69, tel. kom. (8-698) 0 89 04.

GABINET STOMATOLOGICZNY dla dorosłych i dzieci

- Leczenie, plombowanie i protezowanie zębów
- Zdjęcia rentgenowskie
- Estetyczne plombowanie zębów
- Ortodoncja — korekcja krzywych zębów oraz zgryzu
- Ortodontyczne leczenie krzywo wyrostniętych zębów oraz zgryzu
- Usuwanie kamienia nazębnego
- Wybielanie zębów w ciągu 30 min.

Vilnius, A. Juozapavičiaus g. 6a, tel. 272 391 3.
Czas pracy: od godz. 8.00 do 20.00, w soboty — od 9.00 do 13.00.

CENTRUM SZKOLENIA KIEROWCÓW A. ŽUKAUSKASA (Zam. 121)

Organizujemy kursy kategorii A, B, C, D, E, C1, D1.
Zaleta - autodrom z licencją.

Nowość!
Nauka jazdy w warunkach ekstremalnych

Vilnius, Antakalnis 38; Žirmūnų 1b; Vileišio 18; Laisvės pr. 53
Telefony: 234 33 11, 234 33 88, 8 299 47100
Filie: Nemenčinė, ul. Švenčionių 12, tel. 8 689 55717
Pabradė, Gamyklos 7; Trakai, Vienuolyno 111

KUPON BEZPŁATNEGO OGŁOSZENIA

Osobiste ogłoszenia (do 10 słów) wydrukujemy nieodpłatnie (oprócz pozdrowień i kondolencji)

Wypełniony kupon prosimy przesłać na adres redakcji z dopiskiem „Dział reklamy”:
Birbinių 4 a, Lt-2030 Vilnius

Tekst ogłoszenia _____

telefon, (kod miasta) _____

KURIER WILENSKI Birbinių 4 a, Lt-2030 Vilnius

Centrum szkoleniowe
uprzejmie zaprasza na stałe kursy profesjonalnego wizażu i kosmetyki, manicure, fryzjerów szerokiego profilu.

Gedimino pr. 2/1, tel. (8-5) 212 45 03.

Kaprixas

Wyrazy głębokiego współczucia
Pani Dyrektor Teresie Michajłowicz
z powodu śmierci **Męża**
składają nauczyciele oraz pracownicy
Szkoły Średniej im. Szymona Konarskiego

ELEPHAS
KNYGYNAS • KSIĘGARNIA
Vilnius, Olandų 11, tel. 215 30 55

KARTONOWE MODELE

- ✦ SAMOLOTÓW
- ✦ ŻAGLOWCÓW
- ✦ OKRĘTÓW
- ✦ CZOŁGÓW

znajdziecie w miesięczniku **maty MODELARZ**

atrakcyjne modele ✦ najwyższy poziom

Wiadomość dla modelarzy kartonowych dysponujących komputerami: możemy dostarczyć numery „Małego Modelarza” z lat 1957-1969. Opublikowane w tym okresie tematy są dostępne w formie multimedialnej na płytach CD, na których znajdują się 1 rocznik „Małego Modelarza”.

(Zam. 015)

Podzielamy ból i smutek
oraz składamy wyrazy głębokiego współczucia
Bogdanowi Sawoško
z powodu śmierci **Matki**
Administracja i grono pedagogiczne
Wileńskiej Wyższej Szkoły Rolniczej

Konkurs „Dziewczyna Kuriera 2003”

Prosimy o wypełnienie kuponu i dołączenie do zdjęcia

Imię.....
 Nazwisko.....
 Dzień, miesiąc, rok urodzenia.....
 Adres.....
 Telefon.....
 O sobie.....

Szczury w Departamencie Stanu USA

Plaga za plagą

Wewnętrzna dyrektywa amerykańskiego Departamentu Stanu przestrzega swoich pracowników przed możliwą inwazją szczurów i myszy.

Nota adresowana do dyplomatów podkreśla, że „na skutek robót prowadzonych w jednym ze skrzydeł gmachu powstały tymczasowe otwory w murach zewnętrznych”, a to ułatwia dostęp do budynku małym gryzoniom.

Okólnik informuje, że „wewnętrzne służby odpowiedzialne

za tępienie szkodników używają jak najmniejszej ilości pestycydów” i apeluje do pracowników Departamentu o „nie kuszenie gryzoni”.

Dyplomaci muszą zwrócić szczególną uwagę na chowanie wszelkiego pożywienia i regularne sprzątanie swoich stanowisk pracy.

Nie jest to pierwsza plaga, przed którą przestrzega Departament Stanu. Miesiąc temu amerykańskim urzędnikom zagrażały osy-giganty. (interia.pl)

Turyści płacą, żeby zbierać bawełnę

Ekologiczne wakacje

Turecki rolnik zapewnia zagranicznym turystom ekologiczne wakacje, każąc im płacić za zbieranie bawełny.

40-letni Mustafa Ozturk rozwinął działalność turystyczną cztery lata temu, kiedy większość jego ziem została zalana po przerwaniu tamy w Manavgat, nieopodal Antalyi. Dochodząc do wniosku, że turyści „chcą spędzić wakacje inaczej niż tylko na plaży”, a w większości „nie mają pojęcia, jak się zbiera bawełnę”, zaczął ich do tego zachęcać. Jego plantację odwiedza obecnie około 500 osób tygodnio-

wo, głównie Niemców, Belgów czy Holendrów. Każdy płaci 30 euro za godzinę zbierania. Według rolnika, niektórym parom udaje się zebrać nawet 30 kg. Najlepsi opuszczają plantację z butelką miejscowego wina. Nagrodą pocieszenia jest... bawełniana koszulka. Mustafa Ozturk twierdzi, że 99% zbieraczy wyjeżdża zadowolonych. Pomysłowy Turek nie może narzekać. W ciągu dwóch miesięcy zarobił 20 miliardów tureckich Lirów (13.000 Euro). To 6 razy więcej, niż kiedy bawełnę zbierał sam. (PAP)

Opr. W. D.

Uśmiechnij się

Hrabia po dłuższym pobycie za granicą wraca do swoich posiadłości. Na dworcu czeka na niego zaprzęg koni i wierny sługa Jan.

— No i cóż tam zdarzyło się nowego we dworze podczas mojej nieobecności, Janie?

- Nic nowego Jaśnie Panie... no, może tylko to, że Azorek zdecht.
- Azorek?! Mój ulubiony pies? Jak to się stało?
- Ano narzął się końskiej padliny, to i zdecht.
- A skąd we dworze końska padlina?
- Konie się poparzyły, to zdechły.
- Jak to konie się poparzyły? Od czego?
- Od ognia, Panie, jak się stajnia paliła.
- A kto podpalił stajnię?
- Nikt, od płonącego dworu się zajęła.
- Na miłość boską, to i dwór sponął? Jakim sposobem?
- Ano po prostu. Świeczka przy trumnie teścia Pana hrabiego się przewróciła i firany się zajęły.
- Och! A czemu mój teść umarł?
- Bo Jaśnie Pani uciekła z tym oficerem, co się z nim od trzech lat spotykała.
- Spotykała się od trzech lat?! To przecież nic nowego!
- Właśnie mówiłem, Jaśnie Panie, że nie zdarzyło się nic nowego.

UAB **VIRPITA**
SPRZEDAJEMY
 Węgiel kamienny,
 drwa,
 brykiety torfowe.

Vilnius, ul. Panerių 57
 Magazyn tel. 239 51 34
 Od godz. 8.00 do 18.00,
 w sobotę od godz. 8.00 do 15.00

Institucjom, kupującym wagon opału - cena umowna.
 (Zam. 390) Dostarczamy.

Nawet potwór go nie wystraszy

Maraton na dnie Loch Ness

Lloyd Scott, który sam niegdyś chorował na białaczkę, „biegł” już kilka razy w ważącym ponad 80 kg skafandrze
 Fot. archiwum

W ramach akcji charytatywnej na rzecz dzieci chorujących na białaczkę, 41-letni mężczyzna ubrany w stary skafander nurka zamierza przejść dookoła jezioro Loch Ness, stąpając po jego dnie.

Były sportowiec i strażak Lloyd Scott zanurzył się po raz pierwszy w zimne wody słynnego jeziora w momencie, kiedy 1.200 maratończyków rozpoczęło bieg wokół Loch Ness. Mężczyzna zamierza przejść codziennie około 5 km. Każdy pobyt pod wodą będzie trwał godzinę. Ośmiu wyspecjalizowanych nurków, odpowiedzialnych między innymi za dostarczanie tlenu do przewodu łączącego podwodnego maratończyka z powierzchnią, pomoże mu w tym przedsięwzięciu.

Nie jest to pierwsza akcja charytatywna tego typu. Lloyd Scott, który sam niegdyś chorował na białaczkę, „biegł” już kilka razy w wa-

żącym ponad 80 kg skafandrze. Uczestniczył między innymi w maratonach w Londynie, Nowym Jorku i Edynburgu. Każdy bieg trwał kilka tygodni. Do tej pory próbował jednak swoich sił tylko na suchym lądzie.

Świadom trudności, jakie może napotkać pod wodą, były strażak przeszedł pięcioletni kurs nurkowania. Nie odstraszyła go jednak ani głębokość, ani zła widoczność, ani zimna woda szkockiego jeziora.

Mężczyzna zastanawia się raczej, co zrobi jeśli natknie się na słynnego potwora z Loch Ness. „Jeżeli go spotkam, nie wiem, który z nas bardziej się przestraszy. Ale mój miedziany kask jest podobno tak solidny, że mogę nim grzmotać Nessie. Fajnie więc będzie go poznać” — zażartował podwodny maratończyk w trakcie konferencji prasowej. (onet.pl)

Przeleciał nad Atlantykiem Balonem w deszcz

Brytyjczyk David Hempleman-Adams został pierwszym człowiekiem, który samotnie przeleciał nad Atlantykiem w otwartym koszu balonu na ciepłe powietrze.

Hempleman-Adams wystartował w piątek z New Brunswick w Kanadzie i wylądował w poniedziałek wieczorem na polu w pobliżu Blackpool, w północnej Anglii. Aby ustanowić rekord musiał po drodze przetrwać silny deszcz, bardzo niskie temperatury i brak snu. Podczas lotu dodatkowych emocji dostarczyły mu dwie potężne detonacje, które silnie wstrząsnęły balonem. Spowodował je przekraczający barierę dźwięku samolot „Concorde”. (PAP)

DIZAINO
 AUKŠTESNIOJI
 MOKYKLA J.K. 9317893
 Kalvarijų g. 125, tel/faks.: 8 5 277 87 51,
 8 686 3 73 81. El.p. dizainomokykla@is.lt

ZAPRASZAMY

DZIECI W WIEKU OD 12 LAT na uzupełniające zajęcia wychowania artystycznego, podczas których będą się zapoznawały z podstawami rysunku, malarstwa, plastyki i wzornictwa.

DOROŚLI MOGĄ UCZĘSZCZAĆ NA KURSY NAUCZANIA I DOSKONALENIA SIĘ Z ZAKRESU:

projektowanie i ozienianie działek, fotografia artystyczna i reklamowa, wystrój wnętrz i projektowanie mebli.

(Zam. 387)

Pogoda

Bez zmian

Dziś będzie do 15-18 stopni, miejscami popada.

W czwartek miejscami deszcz, temperatura w nocy 4-9, w dzień 13-18 stopni.

W piątek bez deszczu. W nocy przymrozki od 0 do minus 3 stopni, w dzień 12-17 stopni.

Kalendarium

* Środa (1.X) jest 274 dniem 2003 roku. Do końca roku pozostało 91 dni.

* Znak Zodiaku — Waga.

* Imieniny: Danuty, Igora, Remigiusza, Teresy.

* Wschód Słońca — 7.20, zachód — 18.56. Długość dnia — 11 godz. 36 min.

* Księżyc. Nów — od 26 września

Kurs walut

Bank Litewski

Oficjalny kurs

na 1 października 2003 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn.walut.

UE euro	3,4528
Dolar USD	2,9690
Dolar australijski	2,0197
1000 rubli białoruskich	1,4048
Dolar kanadyjski	2,2011
Frank szwajcarski	2,2420
Korona czeska	0,1085
Korona duńska	0,4649
Korona estońska	0,2206
Funt brytyjski	4,9560
100 forintów węgierskich	1,3547
Juanie chińskie	0,3587
Łat lotewski	5,3347
Korona norweska	0,4235
Złoty polski	0,7465
Rubel rosyjski	0,0970
Korona szwedzka	0,3872
1 mln lir tureckich	2,1476
Griwna ukraińska	0,5564
Korona słowacka	0,0838

Zapłaćcie 100⁰ Lt i oglądajcie do 300 różnych kanałów TV!
 (W tym w językach rosyjskim i polskim)
 Pierwsza wpłata przy kupnie na raty
 (Zam. 423) Cena kompletu od 829 Lt.
 Vilnius, Verklų 44
 Tel.: 273 77 63, (8-652) 87616

Zapraszamy dzieci

w wieku 3-6 lat do

SZKÓŁKI
PIPI POŃCZOSZANKI

Będziemy się uczyli języka angielskiego, litewskiego, a także tańców i robótek ręcznych.

Dla najmłodszych - program zapoznania się z otoczeniem.

Odrębny program dla grup przedszkolnych.

Można się uczyć również po rosyjsku.

Telefony: 261 83 72;
 261 58 88, 8 699 66 072